

Szerkesztőség, Kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Rez. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sörgőzvény:
Közlöny, Arad. —: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente
640, félre 420, negyed-
évre 210, havonta 70 Lej.
Külföldre havonta 80 Lejtel
több. —: Egyszeri szám 3 Lej.
Vasárnap 5 Lej. —: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint. —:

XLVII. évfolyam, 203. szám * Főszerkesztő: **STAUBER JÓZSEF** * Szerda, 1932. augusztus 31

STAUBER JÓZSEF

Írta: Dr. Nagy Sándor

Nem mindennap jut a halál oly értékes álmányhoz, mint amelyet most szerzett ma-
nak, amikor Stauber Józsefet elragadta az
éj sorsából. Mélységes fájdalommal írom ezen
sorokat, hiszen egy boldog korszakban elröp-
tént ifjúságnak és szeretettel teljes barátság-
ok emlékei, életküzdelmei, örömei és bánatai.
Sikerei és csalódásai fűztek egymáshoz be-
nünköt. Érzem, ebben a pillanatban semmi
hasznát nem vehetem annak a bölcsészeti
megállapításnak, hogy a halál oly biológiai ter-
mészeti törvény, mely egyetemes, determináló
tehát végzetes uralma alól halandó magát ki
nem vonhatja. „mert mi támad, ugyancsak
mélto tönkremenni.” Hiába igyekezzünk szí-
vünk szomorúságán azzal enyhíteni, hogy a
betegséget, az élet gyötrelmeit, szenvedéseit,
izgalmaikat, töprengéseit, megoldhatatlan pro-
blémáit szembehelyezzük azzal a végső, de
elphihentető megsemmisüléssel, mely a halál
metaphysikája, mert a vérségi kapcsolatból és
a tiszta barátságból eredő szeretet nem tud
belenyugodni abba, hogy soha, de soha ne lát-
hassa többé azt, akit szívébe zárt és végtelen
időig kívánt volna megtartani. Ez a „soha”,
mely elválaszt örökre, az emberi élet legua-
gyobb tragikumai.

De Stauber József halála mélyen lesújtó
az egész társadalomra, a közéletre, első sor-
ban magyar kisebbségi küzdelmeinkre, me-
lyeknek nem volt nálánál rettenthetetlenebb,
önzetlenebb és önfeláldozóbb harcosa. Nagy-
szabású ember volt és nem a Zarathustra „em-
ber-nyájából” való, mely kielégítve az egyéni
léti kedvező körülményei által, semmi kapaso-
latot nem érez embertársaival és az ember-
ség küzdelmeivel és fejlődésével. Tisztaiban
volt a társadalom nagy eszményeivel és ezek
szolgálatába állította azt a hatalmas szellemi
és lelki erőt, mely kvalitásai közé tartozott.
Nem volt olyan magasztos, emberbaráti moz-
galom, az ember jogaiért és jólétéért harcoló
propaganda, melyből tüzes lelkesedéssel és
kitarással részt ne kért volna. Ilyenkor fárad-
hatatlanul járt, kapacitált, írt, szónokolt, buz-
dított, szervezett, de bár nem egyszer a si-
kernek orozslán-része őt illette, nemes sze-
rényiséggel tett meg minden óvó-intézkedést,
hogy szereplése titokban maradjon, mert meg-
vetette a tömjéhezést, a nyilvános és zajos el-
ismeréseket és jutalmát megtalálta abban a
tiszta örömben, hogy embertársainak és a köz-
nek javát szolgálta. Soha semmiféle kitünté-
tésre nem vágyott és tudom, hogy a magyar
nemességet csak gróf Tisza István unszolásá-
ra fogadta el, aki őt megismervén, ezzel sze-
retetét és tiszteletét akarta dokumentálni.
Hányszor lehetett volna a munkapárt jelölésé-
vel országgyűlési képviselő, de mindig vissza-
utasította, mert minden erejét, minden ideg-
szálát, egész életét Arad városának szentelte,
melynek fejlődéséért, boldogságáért és jövő-
jéért harcolt a legnagyobb önfeláldozással.

Ehelyütt emlékezem meg Stauber József
politikai állásfoglalásáról a régi Magyaror-
szágban. Enélkül jellemrajza hiányos lenne,
sőt vétenék a kegyeletes megemlékezés ellen,
mert a politika az ő egyéniségének kiegészítő
részét képezte. Ifjúkorától mindvégig híve
volt a szabadelvű, majd az ebből kialakult
munkapártnak, mert ennek célkitűzéseit és

kormányzati módszerét találta a legalkalma-
sabbnak Magyarország kül- és belpolitikájá-
nak sikeres érvényesülésére. De mi-
dön gróf Tisza István Aradon, mint képviselő-
jelölt szembekerült dr. Barabás Bélával,
Stauber József ezt a politikai harcot az ellen-
fél tiszteletével, az etikai szempontok szem-
előtt tartása mellett, személyes invektívák és
dr. Barabás Béla iránti mély barátságának
séremlme nélkül küzdötte végig. Elismerte ezt
nyilvánosan maga dr. Barabás Béla.

Alapjában véve Stauber József költői lé-
lek volt: az életnek vidám lyrikusa. Sokan
nem is tudják, milyen szép költeményeket írt,
mert véka alá rejtette ezt a tehetségét is,
amellyel pedig meggyőződése szerint a ma-
gyar irodalom jeles költőjévé vált volna, ha
a sors más életpályát nem jelöl ki számára.
Sic fata volunt, — úgy akarta a végzet, hogy
ennek a gyengéd lelkű, rendkívül finom érzé-
sű embernek osztályrészül a költészet ber-
kei helyett, a közélet és a sajtó izgalmas, küz-
delmes és hálátlan térségeit juttassa. Mert
ebben az óriásban, akinek imponálóan szép,
férfias külalakjáról, mellyel szelleme teljesen
kongruens volt, azt lehetett volna hinni, hogy
sziklakkal dobálódzik, — végtelenül szelid,
megértő lélek és aranyos kedély lakozott. Soha
senkit megbántani nem tudott, mindig és min-
denkivel szemben a megértést kereste, — a
méltányosságot és megbocsátást pedig, mint
életének és magatartásának vezérlő gondolá-
tát, gyakorolta. Mindenben megnyilvánult op-
timista világnézete, ennél fogva állandóan a lé-
leknek derűs hangulatában élt, ez szülte egész-
séges és soha nem bántó humorát, mert min-
dent rózsaszínben látott és ellenállhatatlan
szuggesztív erejével és meleg, nyájas modo-
rával, ezt a mentalitást embertársaival is kö-
zölni tudta oly óéliből, hogy a reménységet
plántálja szívökbe. Tiszta és zavartalan csa-
ládi boldogsága szüntelenül tápot nyújtott
elégedett lelki hangulatának.

Jellemének alapvonása volt, hogy min-
denkinek jót akart. Nincs ezen a világon em-
ber, aki állítani merésznél, hogy Stauber Józ-
sef valaha is méltatlanul támadta volna, vagy
sorsának javulása, előmenetele, jogos érdekei
ellen cselekedett volna. Egy naiv, nagy gyer-
mek módjára tudott örülni a más örömeinek
mert nem ismert sem irigységet, sem gyűlö-
séget. Pedig a legtöbb ember még akkor is
irigyi embertársai sikereit, ha ezek őt semmi-
ben sem érintik és ugyan ki ne volna meggyő-
ződve arról, hogy a gyűlölködés oly általános
emberi tulajdonság, melytől kevesen mente-
sek. Aki az irigység, gyűlölködés, cselvetés és
erőszak lélektanát megírta, megírta egyúttal
az ember történetét, csak hagyjon a függelék-
ben egy kis helyet az erény, mint ritka jelen-
ség számára.

Ugyan mit szóljak az ő átható eszéről, lo-
gikus agyvelejéről és éleselmjűségéről? Az
életviszonyokat, akár a magánéletre, akár a
közre vonatkoztak, helyesen ítélte meg, mert
világosan felismerte a tényállás lényegét. Így
tudta magas színvonalra emelni Aradon az újság-
írást, melyben pontosan körvonalozta és meg-
valósította a sajtónak igazi, magas szintű felada-
tait. A torony alatti felszólalásait is minden-
kor az alaposág, az igazság és az a bölcs

mérséklet jellemezte, mely megóvta minden
agresszivitástól és személyi támadásoktól. De
megkövetelte az erkölcsi bátorságot, az igaz-
mondást és a véleményeknek őszinte, szabad
megnyilvánulását.

Tetőtől-talpig magyar ember volt Stauber
József, a szónak abban az értelmében, hogy
fajához nemcsak öntudatával, hanem ösztönci-
vel ragaszkodott és ebben a hitvallásban
soha meg nem tántorodott. Nála a magyarság
egy hatalmas belső intuíció gyanánt jelentke-
zett, vagyis agyának meggyőződése és lelké-
nek érzése, egész lényében harmonikusan
egyesült a fajban való megerősödés céljából.
Fajának szeretete valósággal a vallási rajongók
elragadtatását érte el és kész lett volna a ma-
gyarságért bármely pillanatban vértanúságot
szervenadni. Megfigyeltem, hogy faji érzése bi-
zonyos vallási szentséggé emelkedett, mintha
valóban „hitvallást” érzett volna abban, Amint
szilárdan hitt Isten léteiben és a lélek halhatat-
lanságában, a fajnak szeretetét és az érette
való önfeláldozó küzdelmet nemcsak kategóri-
kus imperativusnak tekintette, hanem isteni
törvénynek és isteni parancsnak, vagyis a leg-
főbb kötelességnek. A magyar faj tulajdonsá-
gait nagyra értékelte, ennek mindenütt kifeje-
zést adott és lapjának hasábjai korlátlanul ál-
lottak rendelkezésre a magyarság érdekeinek
védelmére azzal a posztulátummal, hogy ez
a támogatás bátor, szókimondó, félelem nélküli
és oly nyílt és határozott legyen, mely kizár
minden rezervatio mentalist. És ezen nagy,
szinte túlzó és szertelen fajszeretet mellett so-
hasem volt sovinizta, mert humanizmusa,
műveltsége és igazságérzete megóvta attól,
hogy egy másik fajt degradáljon. Rendszerint
azok a legtürelemesebbek mások vallása iránt,
akik a saját vallásukhoz a legnagyobb hittel
ragaszkodnak, feltéve, hogy kellő intelligenciá-
val rendelkeznek és az előítéletektől és babo-
nától megszabadulni tudnak. Stauber József
nem is lehetett sovinizta azon humánus belá-
tása folytán, hogy az emberek értékét nem a
fajhoz való tartozandóság, hanem a jellem-
és észbeli tulajdonságok adják meg. Az ő ma-
gyar küzdelme azt jelentette, hogy a magyarság
kisebbségi jogaiért harcolt rendületlenül, te-
hát éppen a fajok egyenjogúságát, a kulturális,
erkölcsi, anyagi boldogulás feltételeinek egyen-
lőségét, az emberek közötti szeretetet és meg-
értést propagálta. Így férték meg az ő lelkében
disszonancia nélkül egymás mellett a fajszeret-
et, a lojalitás és az emberszeretet.

És most hallom a halál-vonat zakatolását
és látom tenne a koporsót, mely a mi Stauber
Józsefünket hozza haza, ide Aradra, az ő váro-
sába, melynek rajongó szerelmese volt. Oh ti
aradiak, ne felejtsetek el soha, hogy, akinek
mulandó porhüvelyé itt talál örök pihenést, igazi
férfi volt és a ti emberetek mindhalálig! A mi
temetőnknek szomorú fái, melankólikus virágai
és susogó szellője által környékezve fogja
aludni örök álmát és álmodni Aradról, melyet
annyira szeretett. Emlékkövére pedig ezt írja-
tok:

Időnek előtte hanyatlott alá a sírba egy
szép és érdemes élet.

Meglepetésszerűen nyilvánosságra került Rist professzor új jelentése Romániáról

Legszigorubbán kell intézkedni, hogy senki se vonhassa ki magát az adófizetés alól. Gyökeresen kell reformálni a szeszmonopóliumot

Azoknak a népszövetségi szakértőknek, akik a napokban megérkeztek az ország fővárosába és, akik még a közeli napokban meg fognak érkezni, igen jelentős szerepük lesz Románia gazdasági életének újjáépítésében, valamint az új költségvetés elkészítésében. Az újjáépítési tervet szeptember 15—16-ig elkészítik és ekkor a szakértők visszautaznak Genf-be, ahol a terv alkalmazását a Népszövetség jóváhagyásától teszik függővé. A reorganizációs tervet a Népszövetség szeptember 23-iki ülésén fogja letárgyalni.

A terv elkészítésénél a szakértők egyik legfontosabb kalauza és tanácsadója Rist professzor két jelentése lesz. Az egyik jelentést már ismeri az ország közvéleménye, ebbe a jelentésbe bukott bele a forga—Argetoianu-kormány. Rist professzor második jelentése, — mint az most meglepetésszerűen nyilvánosságra kerül — már a múlt hét utolsó napjaiban Bucarestbe érkezett és azt már ki is kézbesítették a kormánynak. Rist professzor új jelentése száz oldalból áll. Az első három oldalon a francia szakértő röviden összefoglalja az első jelentés tartalmát, majd pedig az abban foglalt tanácsokat részleteikre bontja és most már világosan és konkrétan megjelöli, hogy milyen lépéseket kell tennünk, ha végre el akarjuk érni gazdasági és pénzügyi életünk újjászülését. A jelentés tanácsokkal szolgál az állam könyvvitelének reorganizálása, a kincstári ügyek, az egyenes és indirekt adók, valamint a vámok újjászervezésére vonatkozólag. Brailley szakértőnek a hadseregére vonatkozó jelentését Rist professzor tanulmánya nem foglalja magában, mivel ezt külön küldötték el a hadügyminisztériumnak.

Az egyenes adókkal kapcsolatban a jelentés azt javasolja, hogy ezeket az adókat szállítsák le az adózók fizetőképességének színvonalára, ugyanakkor azonban a legszigorubb

intézkedések is történjenek meg annak érdekében, hogy senki se vonhassa ki magát az adófizetés alól, hogy az adóvallomások a valóságnak megfelelően történjenek és, hogy az adók behajtása idejében eszközöltessék. Az indirekt adók rendszerét teljesen átszervezik, még pedig olyképpen, hogy produktivakké váljanak és, hogy a visszaéléseket lehetőleg sikerüljön elkerülni. A jelentés a pénzügyi személynét racionális elosztását javasolja és kifejti, hogy addig amíg minden kicsi és jelentéktelen gyárban egy adóhivatali ember ül, aki az adók pontos befizetését ellenőrzi, addig például az örökösödési ügyek és a bélyegilletékek ellenőrzésénél redukált személyzet működik.

Rist professzor a szeszmonopólium haldéktalan és gyökeres reformálását javasolja, még pedig oly értelemben, hogy megfeleljen a jelenlegi gazdasági helyzetnek és, hogy valóban jövedelmet jelentsen az államnak. Ezzel szemben a professzor követendő példaként említi fel az Autonóm Monopóliumpénztár működését.

A szakértők által elkészített tervezetnek a Népszövetség által való letárgyalása után, a Népszövetség szakértői újra vissza érkeznek Bucarestbe és elkezdik a tervezet alkalmazását, valamint az 1933. évi költségvetés elkészítését.

Szülők figyelmébe!

A közeledő iskola szezonnra tekintettel felhívom szíves figyelmüket, hogy az összes ruházatkészletek a legutányosabban kizárólag a

TEXTIL CENTRAL-ban

ARAD, Megyeházzal szemben szerezhetők be

IME NÉHÁNY PÉLDA:

1 mtr. jólmosó Zephir	Lej	15
1 mtr. fehér vászon	"	16
1 mtr. pyjama flanel	"	21
1 mtr. la ágynemű vászon	"	25
1 mtr. la színes batist chiffon	"	27
1 mtr. damaszt törülköző	"	25
1 mtr. la ingzephir	"	30
1 mtr. színes panama	"	35
1 mtr. jólmosó céna barchend	"	35
1 mtr. 140 cm. széles lepedővászon	"	55
1 mtr. 140 cm. széles fekete Clott	"	
intézeti köténynek	"	65
1 mtr. 140 cm. színes paplan Clott	"	70
1 mtr. Goldberger ruha-bársony	"	78
1 mtr. 140 cm. tiszta gyapjú férfiszöv.	"	135

Továbbá nagy választék női és férfi szövetekben és selymekben.

Lázadás tört ki egy angol hajón

Tűzharc a kínai matrózok és az angol tisztek között

Londonból jelentik: Nápolyból érkező jelentések szerint az ott horgonyzó Haliotis nevű angol gőzösön lázadás tört ki. A lázadás oka az volt, hogy a kapitány a kínai kormányosnak szemrehányást tett valami hibáért. A kormányos erre inzultálta a hajó kapitányát s több

helyen súlyosan megharapta. A hajón levő kínai legénység a kormányos védelmére kelt, mire valóságos fegyveres tűzharc keletkezett a hajón. A hajótisztek revolverekkel tartották sakkban a kínai támadókat. A kékítésa során három tiszt és hat matróz esett el.

Emlékeim

egy fiatal újságiróról

Irtá: CSIKY KÁROLY

A múlt krónikásának feladata sokszor szomorú kötelességgé változik a szeszélyes és kiszámíthatatlan Végzet váratlan intézkedése folytán... Évtizedeknek a multba hulló során át regéltem az Aradi Közlöny hasábjain a letűnt, elhalványult, de lelkekben egyre visszajáró szép időről. Színházi pietykákat mesélgettem, a város nagyjainak szellemét idézgettem fel, vagy régi jó tréfák, vidám mulatózások visszhangját varázsoltam vissza a múlt fátyolfüggönye mögül. Öreg tollamat inkább a vigságtentájába mártogattam, tekintve, hogy a jelen ugy is elég sivár, szomorú a régi szép időkhez mérten. Most azonban szomorú alkalom adódott arra, hogy a multba tekintsek vissza, melynek függönye gyászdrapériává változott a krónikás számára... Sűrű, fekete tentába kell mártanom a tollat, amidőn most annak nevét leírom, akinek felkérésére idézgettem az Aradi Közlöny hasábjain a múlt szellemét és aki olyan kedvtelve, tetszéssel olvasta mindig régi történetemet, melyek az ő lelkében is felejthetetlen szép napok emlékét keltették fel...

Harmincnégy esztendővel ezelőtt telve lelkedéssel, önbizalommal jött Aradra Stauber József, fiatal pesti újságíró. Mint általában az újságíró-népség, — köztük jómagam is — zsebében nem hozott vagyont az új élet megkezdéséhez, de fellépése, megnyerő modora és vezetőszerepre született egyénisége többet jelentett bármilyen örökölt vagyonnál. Az aradi társaságok és a tágabb értelemben vett közvélemény rokonszenvvel fogadta a fiatal újságíró és ez a rokonszenv csakhamar népszerű-

séggé változott. Abban az időben három asztaltársaság volt Aradon, az egyik Verzár Sarolta urasszony koszházában alakult meg, a hol az uritársaságok ismert és közkedvelt tagjai adtak találkozt egymásnak. Verzár Sarolta jó kosztot adott és vendégei nagyon meg voltak elégedve úgy az ételekkel, mint egymás társaságával.

A Verzár Sarolta kifőzőjében megalakult asztaltársaságnak tagjai voltak: Dálnoky-Nagy Lajos alispán, Kabdebó Géza honvédezelces, Nachtnébel Gyula árvaszék elnök, Szakolczay Lajos királyi ügyész, dr. Kráitz Lajos ügyvéd, dr. Köpf János ügyvéd és Bittó Károly megyei levéltárnok. Nagyon kedélyes asztaltársaság volt, rengeteg tréfát, vidám mókát csináltak, úgy hogy az egész város érdeklődése kísérte összejöveteleiket. A másik asztaltársaság a kitiű konyhájáról és gorombaságáról híres Pohl Károly „Fehér Kereszt” nevű vendéglőjében székelt. Ennek az asztaltársaságnak tagjai szintén előkelő pozíciókat töltöttek és töltenek ma is be — már mint az életbenmaradottak — Aradváros társadalmi és közéletében.

Az asztaltársaság akkori tagjai voltak: Parecz György (elnök), Vajda Lajos (vidéki elnök), Kugler István (alelnök), Reicher Károly (háznagy), dr. Mandl Vilmos (pénztárnok), dr. Radó Károly (titkár), Robitzek Gusztáv, dr. Barabás Béla, Vajda István, Herz Andor, Hollaky Imre, dr. Fényes Kálmán, Adler Andor, Fejér Gyula, báró Neuman Ede, báró Neuman Dániel, Parecz Gyula, Virág Lajos, Szabó Albert, Haeger Ernő, dr. Kabdebó János, Csiky Károly, dr. Nagy Sándor, dr. Schusztler Henrik, Steinhart Mór, Varjassy Lajos, Institoris Kálmán, Szendrey Mihály, Rorth Henrik, Radvány Dezső, Nikolits Döme és Jirászek Lajos.

A harmadik asztaltársaság a jelenlegi

Városi Kávéház helyén levő Zemplényi-féle kávéházban volt. Arad társadalmi életének kedvenc „Muki”-ja, dr. Kabdebó János elnöklete alatt írók, művészek kedélyes csoportja jött itt össze naponta és szellemes élecek, vidám történetek szálltak a levegőben feketekávézás, vagy poharazgatás közben. Mindhárom előkelő asztaltársaság alig néhány napos aradi tartózkodás után tagjai sorába iktatta a ragyogó kedélyű, öntudatos fellépésű Stauber Józsefet, ami valósággal csodaszamba ment, mert bizony ezek az uritársaságok mindig hosszasan megfontolták, mielőtt valakit tagjukká avattak volna.

Beszélek arról, hogy milyen nagy tréfacsináló volt akkoriban Stauber József, mint a három kedélyes aradi asztaltársaság legnépszerűbb tagja? Nem tartom helyénvalónak, hogy midőn minden tájról, ahol a magyar szó hangzik el és ahol magyar szívek dobognak utolsó üdvözlötlet Stauber József Baden bei Wien-ben álló ravatalához, én fiatalkori csinyekről, tréfás történetekről meséljek, amelyekből mindig kivette oroszlanrészt... Vagy meséljek arról a lelkes, pártoló agilitásról, a melyet mint a színügyi bizottság tagja kifejtett Aradon? A magyar színészetnek, mint minden magyar ügynek buzgó harcosa volt ő és az aradi színház fellendüléséhez erősen hozzájárult Stauber József pártfogása...

Most pedig elhalkul az öreg toll percegése, a múlt függönye ismét lehull és Stauber József, akinek neve a jelen és a jövő krónikájának homlokzatán állott, bevonul a múlt felejthetetlen árnyai közé, akiknek visszajáró szelleme, visszfényt tükröző lelke a krónikás számára megaranvozza azt a korszakot, amelyet soha vissza nem térő szép idők gyanánt őriz meg Arad történelme az utókor számára.

Nagydoroghi Stauber József hazatér...

Gyászlobogók az Aradi Közlöny, Magyar Párt és Lloyd Klub épületein — A gyászoló család

Az a fájdalmas halálhír, amely alig huszonegy órája jelentette, hogy nagydoroghi Stauber József, az Aradi Közlöny főszerkesztője és tulajdonosa megszűnt élni, nemcsak mélyen-sújtott családját döntötte gyászba és nemcsak a mi kezünkben állította meg egy döbbenetes pillanatra a tollat. A halálhír, amely nagydoroghi Stauber József elvesztéséről értesített mindnyájunkat, mélyeséges részvétet váltott ki Aradváros egész társadalmában, amely ma is ennek hatása alatt állott. Az Aradi Közlöny főcuccai frontjain kora reggel megjelent fekete gyászlobogók, az Aradi Közlöny gyászkeretes első-oldala kisebbségi közéletünk és zsrnalisztikánk pótolhatatlanul nagy veszteségét megcáfolhatatlan bizonyossággal jelezték és az Aradi Közlöny gyászlobogóit követőleg csakhamar megjelentek a veszteség feletti gyász fekete szimbólumai az Országos Magyar Párt aradi tagozata épületének a Zrinyi-uccai frontján, valamint a Lloyd-Club homlokzatán is.

Midőn e sorokat írjuk, nagydoroghi Stauber József közvetlen családjának minden egyes tagja már megérkezett a Wien melletti Badenbe, hogy a szeretett férj és a szerető, gondos apa földi maradványainak méltó hazaszállításáról intézkedhessenek. Betegségének egész hosszú ideje alatt szerető hitvese: nagydoroghi Stauber Józsefné, született Braun Irén mindvégig mellette tartózkodott, míg fiait, nagydoroghi Stauber Istvánt és nagydoroghi Stauber János dr.-t, valamint Székely Józsefnét, született nagydoroghi Stauber Margitot a tüdőgyulladás aggasztó felléptét jelentő hírek szőlítették újólág az édesapa betegágyához.

Első házassága

Stauber József rajongó szeretettel viseltett családjának minden egyes tagja iránt. A mennyire puritán módon egyszerű igényei voltak önmagával szemben, annyival inkább elhalmozta családjá tagjait szeretetének minden jelével. Élete folyamán kétszer nősült. Első hitvesét, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete alapító vezérigazgatójának, Brüll Mórnak leányát, Brüll Margitot 1900-ban vette nőül, akivel mindaddig, míg a halál orvul el nem ragadta tőle szépséges és körülrajongott nejét, mindvégig boldog és harmónikus családi életet élt. Neje három gyermekkel, két fiúval és egy leánnyal ajándékozta meg boldog és házaseletük során a mely 1913. októberében ért véget. Az orvul támadó betegséggel a legkiválóbb budapesti professzorok, Kubinyi és Terray veték fel a harcot Arad legnevesebb orvosain kívül, első neje meghalt és Aradváros uritársadalmának osztatlanul megnyilatkozó részvéte kísérte ki utolsó útjára.

Másodszor 1921-ben nősült. Braun Fülöp kisjenői fakereskedő leányát, a nagyműveltsé-

gü Braun Irént vette nőül, akit szerencsés szívvel választott magának hűséges hitvesül, gyermekeinek szerető és megértő barátjául. Mindkettőjük számára boldogságot jelentett gyermekeik felnövekvése, szárnybontása. Leánya, Stauber Margit, aki Nagyváradra, Székely Józsefhez ment nőül, első unokájával Tamással örvendeztette meg a családjáért élő és dolgozó férfi, édesapa és nagyapa szívét és Stauber József lelkének minden gazdag derűjét kis unokájára sugározta, valahányszor karjai közé vehette. Ezer kedves tervezgetésre, tréfás tanácskozásra adott alkalmat a nagyapa és kis unokájának minden egyes találkozásánál... Ki sejtette volna akkor, mi mindent tartogat számukra a jövő...?

A család fő otthona a harmónikus szeretet és a munka pihenőhelye volt. Stauber József kulturált ízlése, műérzéke és áldozatkészsége a legelőkelőbb magyar képzőművészek alkotásait gyűjtötte össze családi otthonának ékesítésére. Számosan azok közül, akik nála megfordultak, a látottakon okulva, minden művészeti kérdés-

ben először az ő bölcs és meggondolt véleményét kérték ki. Testvére, dr. Stauber Andor, neje, született Singer Rózsi és leányuk, a művészi és sportsikereiről ismert Stauber Vica ugyancsak szeretett tagjai voltak ennek a patriarchális derült sugárzó, harmonikus családnak, melynek középpontja verőfényt és szellemet jelentő, igazi lelke Stauber József volt. A gyászhir testvérét és családját Aradon találta, hogy annak mérhetetlen fájdalmát csupán sógornőivel, özvegy Geiger Simonnéval, Braun Bélánéval, anyósával özvegy Braun Fülöpnéval és sógorával, Braun Bélával, valamint vejevel, az ugyancsak Aradon tartózkodó Székely Józseffel együtt oszthassák meg...

Örök álmot aludni hazatér Aradra

Aradváros magyar közéletének nagy na-lottija elindul nemsokára vissza, hazafelé. Abba a városba érkezik vissza gyászkeresiján, melynek naggyátételét minden energiájával és ambíciójával céljának egy egész emberéletet szentelve harcolta ki. Megtér az idegenből a nagydoroghi Stauber-család kriptájába, hogy azon a földön álmodja örök álmát, amely őt életében boldoggá tette, cserébe szelleme és önzetlen közérdekű munkásságának örökértékű ajándékait. (— ab)

Öngyilkos lett egy párisi szállodában

A legendás Zichy-vagyon egy magyar arisztokrata pusztulása. Végig Európa mulatóin. — A millionos amerikai parthiek. — „Elég volt“

Párisból jelentik: Nagy feltűnést keltő öngyilkosság történt vasárnap délután a francia fővárosban, melynek áldozata gróf Zichy Edgar, a valamikor dús gazdag magyar arisztokrata.

Még alig néhány évvel ezelőtt valóságos legendás híruk volt a Zichy testvéreknek, Edgarnak és Tivadarnak, mert ahol a népszerű fivérek megjelentek ott hamarosan olyan dárídó kerekedett, amilyenhez hasonló csak a hajdani bácskai időkben fordult elő. Mindenféle szórták a pénzt és kontinens minden nagyobb városában feltűnést keltettek pazar életmódjukkal. Az anyai ágon örökölt vagyon azonban csakhamar eluszott és már csaknem a gond kopogtatott be a két testvérhez, amikor mindketten megnősültek. Két szép és gazdag amerikai nőt hoztak haza a Várban levő palotába és így újra folytatódott a költséges éjszakai mulatozás. Ennek vége azután természetesen az lett, hogy a mesébe illő amerikai hozományok elfogytak és néhány hónap múlva a két amerikai feleség elvált a testvérekől.

A család anyagi romlása most már feltartóztatlanul következett be. A hatalmas adósságok fejében elárverezték a budai Zichy palotát és a mulatók főpincérei a percek egész lavinájában indították Zichyék ellen. Tivadar gróf végül is elhagyta Budapestet és az osztrák fővárosba költözött, ahol autóversenyzéssel foglalkozik. Az idősebbik gróf, Edgár Párisba került, ahol boxbajnok, artista és még sok minden volt, míg azután egy szép napon eltűnt a francia fővárosból.

Hogy hol járt, mit csinált, azt senki sem tudja, tény azonban az, hogy vasárnap délután egy kopottas fiatal férfi jelent meg a párisi Hotel Bariolé-ban, ahol szobát bérelt. A bejelentő lapra Edgar Zichy nevet írt. A szálloda személyzetének a késő éjszakai órákban feltűnt, hogy az új vendég nem mutatkozik és ezért rosszat sejtve, benyitottak szobájába. A fiatal férfi halásápadtan, eszméletlen állapotban feküdt az ágyon, mellette pedig morfiumpfialák voltak, ezenkívül eddig egy fél iv levél-papír, amelyen a következő szöveg állott: „Il été assez! (Elég volt!) Azonnal kórházba szállították, ahol megállapították személyazonosságát.

A párisi rendőrség az öngyilkosság okának, illetve hátterének megállapítására bevezette a nyomozást, egyben pedig táviratban értesítették az öngyilkos gróf Bécsben élő öccsét a tragédiáról. Az orvosi vélemény szerint az öngyilkos arisztokrata állapota életveszélyes.

CORSO-MOZGO mai műsora! Szerелеmből...

Groteszk zenés filmbohózat. LIEN DEYERS. HEINZ RÜHMANN.

Előadások kezdete pontosan 5¹/₂, 7¹/₂ és 9¹/₂ órakor

Tudja Ön, hogy ki az ERIKA?

Rövidesen megtudhatja, hogy az L'a Mara és Verebes Ernő slágeroperettje.

Az állampolgársági listába való felvétel idejét meghosszabbította a kormány

Popovici Mihály nagyjelentőségű körrendelete — Az új felvételi határidő 1933. szeptember elsejében van megállapítva

Bucurestiből jelentik: Popovici Mihály igazságügyminiszter rendkívül nagyjelentőségű egyszakaszos törvényjavaslatot készített el, a melyet még a parlament mostani ülészakán a törvényhozó házak elé terjesztenek. A javaslat szerint az 1924. február 24-iki, az állampolgárság elvesztéséről és megszerzéséről szóló törvény 64-ik szakasza alapján az állampolgárság iránti kérvények és szükséges okiratok benyújtásának határidejét az eddigi 1928. december elsejéről 1933. szeptember elsejéig hosszabbítja meg. A javaslatot a miniszter azáltal indokolja, hogy az 1924-es törvény megengedi azoknak az állampolgársági listába való

utólagos felvételét, akiknek joguk van ehhez, de akik a kitűzött időpontban távol voltak és nem jelentkeztek. Az 1928. július második törvény erre lehetőséget is nyújtott, azonban a meghatározott határidőig, 1928. december 31-ig nem nyújthatta be mindenki kérvényét, aki az állampolgárságra jogosult és ezért méltányos, hogy új határidőt szabjanak meg. Ezt pedig 1933. szeptember elsejében állapítják meg, hogy az érdekelteknek elegendő idejük legyen a szükséges okmányokat beszerezni. Popovici Mihály törvényjavaslata rendkívül jó hatást váltott ki úgy politikai körökben, mint a sajtóban és főleg kisebbségi körökben fogadták elismeréssel a kormány megértő lépését.

„A NAGY REDAKCIÓ“ amelynek irányítója már emlékké nemesült...

Visszaemlékezés Stauber József, az „Aradi Közlöny“ elhunyt fő-szerkesztőjének újságírói működésére — Stauber József hatyudala

Ezek a sorok, amelyek alább következnek, apró emlékek nagydoroghi Stauber Józsefnek, az Aradi Közlöny elhunyt főszerkesztő-tulajdonosának szerkesztői, újságírói, sőt poétai pályájáról. Színes kis kavicsdarabkák, amelyek szinte észrevétlenül maradtak el az események forgatagában, de amelyek ilyenkor mind-mind kedves értékké nemesülnek az emlékezés kegyeletében.

„A nagy redakció...“ Ez a jelző évtizedeken át megillette azt a műhelyt, amelynek Stauber József volt a vezetője, irányítója, a lelke. Az ő művészete, eltérően a boldogult Rákosi Jenő híres erényétől, nem a fölfedezés volt, az ismeretlen homályból való előhívás, hanem az, hogy a tehetségeket a maguk értékének legjobban megfelelően tudta foglalkoztatni és hogy kihozta, elővarázsolta belőlük az újságnak legjobban megfelelő szellemi termést. Ezért történt meg az, hogy azok, akik az ő szerkesztése alatt működtek, ezen idő alatt tehetségük legjavát fejlesztették ki. Kaszab Géza, a dekadens költőnek indult újságíró a legkiválóbb humorista lett. Szöllőssy Zsigmond dr. a legkiválóbb hangulatíró és a külpolitikai problémák avatottja. Bolgár Lajosból egy csodálatos pedantériájú éjjeli szerkesztő, Faragó Rezsőt heti versek írásába fogta be, amelyek akkor vasárnapról vasárnapra várt csemegéi voltak az újságolvasó közönségnek. Hoványi Kornél, a nemrég meghalt miskolci szerkesztő, az ő irányítása mellett a városi közgyűlések felejtettlen szatirát írta meg. Az azóta szintén meghalt Zádor Jenőt egyenesen haditudósítónak képezte ki. Ugyyszólván minden nap meg tudta adni az ösztönzést és kedvet munkatársainak, akik éppen ennek következtében tehetségük legjavával szolgálták az Aradi Közlönyt.

Ennek a fejezetnek ez kellene, hogy az alcím legyen: *Tokányék gyászban*. Ahogy munkatársait kezelte, úgy tett Stauber József önmagával is. Amihez hajlandósága támadt, azt szenvedéllyel csilholta ki önmagából. Így különös kedvteléssel írta az Aradi Közlönyben hónapokon keresztül a Tokány-családról elnevezett karcolatait a felcseperedett, de az uri módra nehezen beilleszkedő család eseményeiről szóló kis blüettjeit: az öreg Tokányról, Madame Tokányról, a fiukról, a nevelő urról, a nevelőnőről és a család egyéb figuráiról. Annymira népszerűek és kedveltek lettek Stauber Józsefnek ezek a kabinet-figurái, hogy az aradi publikum végül is egyes helybeli alakokat nevezett el a Tokány-családról. Azóta a Tokány-típus kihalt és most irójukkal együtt az emléke is elmúlik az aradi nevezetes családnak.

Érdekesek voltak egyes apróságokkal kapcsolatban megnyilatkozó elvei véleménye. Így például nem tűrte sohasem, hogy valamely cikk címében kérdés legyen.

— Az újságnak irányítani kell a közönséget — mondotta — így tehát nem adhat fel neki rébuszokat. A cím határozott állítást, tényt

állapítson meg, amelyet az olvasóval el akar fogadtatni. Ha már az újságíró is bizonytalan irónivalója felől, mit csináljon akkor a szegény olvasó.

Sokat foglalkozott közgazdasági problémákkal és az utóbbi években, amikor a legtöbb embernek az volt a gondja, hogy mibe fektesse vagyonát, tőle is sokan kértek tanácsot, hogy ingatlan-e, hogy dollár-e, lej-e, záloglevél-e, áru vagy egyéb... Egyszer valakinek ezt a választ adta:

— Tudja barátom, aki szaporán változtatja a befektetéseit, egyszer házat vesz, egyszer valutát, egyszer ide helyezi el, aztán megamoda, az a végén a vagyonával egész biztosan úgy jár, mint a félnék katona, aki a lövészárk peremén a füttyülő golyók között egyszer jobbra kapkodja az orrát, egyszer balra, máskor előre, aztán hátra — mindaddig, míg végül is egész biztosan beleüti egy golyóbisba a fejét...

Kedvenc írásai a humoros cikkek voltak és a humoron kívül, amelyet élvezni tudott, a melyből minél többet akart nyújtani a közönségnek, különösen a verseket szerette. Ha már az ifjúkorban megoszlanak a költői irányok követői, akkor a Heltai-rajongók, az Ady-ímádók mellett, Stauber József, mint poéta azok közé tartozott, akik még Arany János követőinek vallják magukat és akiknek újabb és legújabb generációjához Száholcska Mihályt és Farkas Imrét kell elsősorban számítani. Az erőltetett formákat kerülő, az egyszerűség szépségeit kereső versírásnak volt híve s ha a témák megkapták, ebben a zsánerben írt kedves, ötletes és szellemes strofákat. Egyik utolsó verse a prolog volt, amelyet felesége szavalt el az aradi színház valamelyik ünnepi előadásán. Hatyudalának pedig — amely az Aradi Közlöny 1931. évi karácsonyi számában jelent meg — érdekes históriája van:

Karácsony előtt beszélgetett valakivel azon aradiak közül, akiknek zszurnalisztikai és versírói multjuk van.

— Valami szin hiányzik még a karácsonyi számban — mondotta.

Az egykori kolléga ekkor felvetett egy ötletet:

— Azt kellene versben feldolgozni, hogy a mostani nincstelen Karácsony idején a Jézuska sem tudja megfizetni a karácsonyi ajándékokat és moratóriumot kér.

Stauber József egy szót sem szólt. Karácsonykor pedig megjelent az Aradi Közlöny hirovatának élén: *„Jézuska moratóriumot kér. Körlevél a gyermekekhez“*. A karácsonyi írás szövege egyébként a következő volt:

„Megyen ez a levél minden kis fiúnak, minden kis leánynak, akik az idén is, mint megannyi évben, karácsonyját várják.

Édes gyermekeim! Amiközben nektek az égi gyárakban játékot kerestem, egy csúf téli napon becsukták a boltom: inzulvenssé lettem...

Jött az erdő felől száz karácsonyfával

sok-sok szegény ember, akiket eddig is hoztam vezetett a közelgő december. Az anyagi helyzet ekkor már — bevallom — ropogott alattam. Munkanélküliek...! Ami kis pénzem volt, mind-mind nekik adtam.

Elindultam aztán karácsonyfa-diszért egy teherautóval... Ez az ut nem zárult, drága gyermekeim, semmi jóval. Máskor aranszólát, csillogó egyebet, mind hitelbe mértek. Ma a szállítóim, akármit beszéltem, csak valutát kértek.

A zsebem üres volt, szorongó szívemmel köszáltam az égen, hogy majd tán váltóért kapok játékokat, amint kaptam régen.

Tudjátok, mi történt? Szemembe nevetek. Azt mondták: csak lessem! Mit ér ma a váltó? Inkább a tavalyi számlámat fizessem.

... Ime, most itt állok karácsonyfa nélkül, csupasz, üres kézzel. Vajjon mit csináljak régi híveimmel: a sok kicsi lánnyal, a sok kis vitézzel?

Gondoltam egy turcsót, hogy e körlevéllel hozzátok betérek. És divatos módon: moratóriumot terminusra kérek... Sok száz esztendő mult, sok-sok szép Karácsony gyűlt össze mögöttem. De én ti hozzátok, kicsike pajtásaim: hűtlen sohse lettem. A mai világban nem látja a jövőt senki se előre. De én fizetek majd...

Adjátok halasztást bizakodó szemmel, szíves türelemmel — csak egy esztendőrel SENIOR.

Amikor újból találkoztak, az ismerős a következőket mondotta Stauber Józsefnek:

— Látom, hogy feldolgoztátok a témát, csak az a kár, hogy nem versben írtátok meg.

— A kár az — mondta Stauber József — hogy nem olvastad el az írást, mert ha elolvastad volna, akkor mint versfaragó megérezted volna, hogy az versben, helyesebben rimes prózában van megírva.

Előhozták a karácsonyi számot és, amikor a Jézuskaról szóló főcímes hírt közösen elolvasták, a volt kolléga már az első soroknál természetesen észrevette, hogy Jézuska moratóriumkérelmét Stauber József rimes prózában írta meg. Ez az írás nemcsak hangulat volt és nemcsak ötlet és szellem, hanem vers is, igazi művészettel írt poézis — Stauber József hatyudala.

Letartóztattak Lugoson

egy aradi csempésznőt

Tüzköveket akart eladni. — Négy százezer lej bírságot róttak ki rá.

Érdekes leleplezést sikerült eszközölnie Lugoson Ristea Péter aradi monopol-detektívnek. A Lugoson időző detektív ugyanis az ottani Simplon-szálló halljában figyelmes lett arra, hogy jobb ruhába öltözött hölgy rendkívül izgatottan és gyanúsán viselkedik. Amikor a hölgy bejelentette nevét a portásnál, a detektív a következőket hallotta:

— Sida Meleca vagyok Aradról.

A detektív ekkor a hölgyhöz lépett és elmondotta, hogy ő is aradi s esetleg szolgálatára lehetne valamiben. Risteanak különösen az ünt fel, hogy a hölgy egy meglehetősen nagy csomagot tartott kezében, amelyet pillanatra sem engedett volna el. Meg is kérdezte a hölgyet, hogy mit visz a csomagban. Az ismeretlen hölgy azonban úgy tett, mintha nagyon kimerült lenne és kezével csak fáradtan legyintett.

Ristea ismételt kérdésére azonban a detektívhez hajolt és bizalmasan megmentette neki, hogy tüzkövet, vizet a csomagban. A detektív még egy darabig beszélt a hölgyvel, majd pedig rendőrt hívott. A rajtakapott csempésznőt a Monopol hatóság négy százezer lej bírsággal sújtotta, majd pedig elrendelték Aradra szállítását, ahol a rendőrségen Margescu komiszár hallgatta ki. Kihallgatása alkalmával Sida Meleca azt vallotta, hogy Lugos környékén akarta a tüzkövet értékesíteni. Vallomása szerint ezuttal első ízben foglalkozott ilyen üzlettel és az „árut“ egy aradi vasutastól kapta. A rendőrségnek az a gyanuja, hogy Sida Meleca többekkel is összeköttetésben állott és most cinkostársainak kézrekerítésére is bevezették az eljárás.

Olcsó és jóminőségű kokszt!

A n. é. közönség szíves tudomására hozza Aradváros gépüzeme, hogy a kokszt árát f. évi augusztus hó 10-től — szeptember hó 15-ig a következőképpen redukálja:

	Lupényi:	Aninai:
1-1000 kg.	2'40.— Lei pr. kg.	2'50.— Lei pr. kg.
1000-10.000 "	2'80.— " " "	2'40.— " " "
10.000-től feljebb	2'10.— " " "	2'20.— " " "

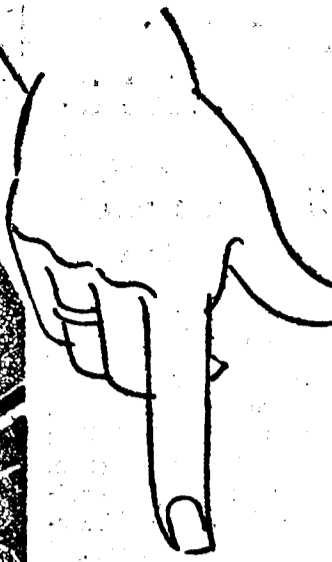
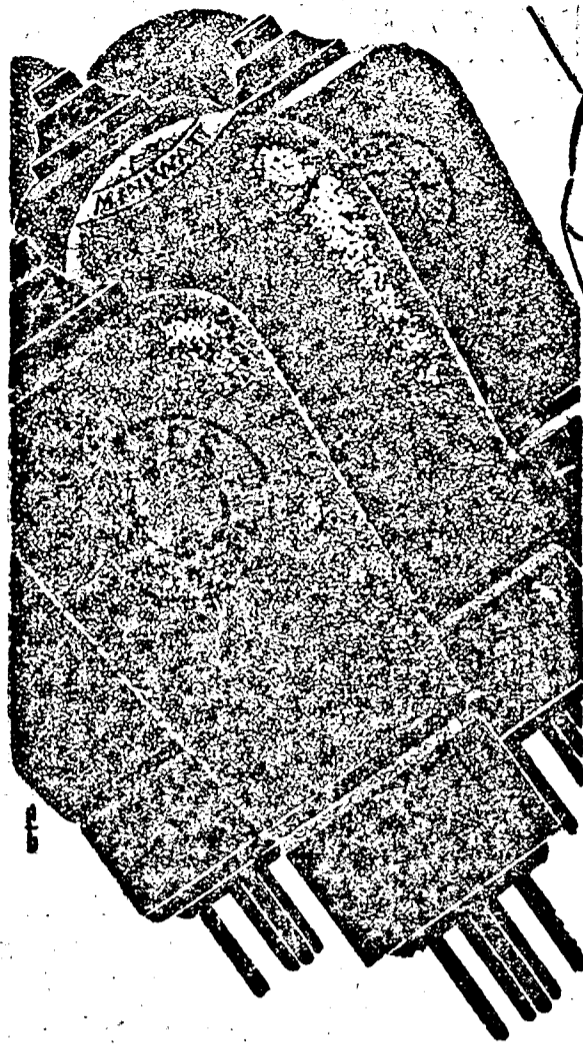
Felkérjük a n. é. fogyasztó közönséget, hogy a télire való kokszt szükségletének beszerzéséről már most gondoskodni sziveskedjék, mert redukált áraink csak a fenti dátumig lesznek érvényesek.

Egy petroleumos hordótól kigyulladt egy üzlethelyiség Aradon

A tűzoltóság teljes apparátussal vonult ki és fél óra alatt elfojtatta a veszedelmes tüzet

Veszedelmes tűz pusztított ma délelőtt pár perccel 11 óra után a Strada Cloșca (Szent László-ucca) 12. szám alatti pincehelyiségben, ahol Littauer András fűszerkereskedése van. A tűz az üzletben lévő petroleumos hordótól keletkezett, amely hirtelen láng-ra lobbant és a kicsapó lángnyelvektől azután tüzet fogott a közelben lévő pult is. A kereskedő először saját maga próbálta a tüzet eloltani, mikor azonban látta, hogy kísérlete eredménytelen maradt, segítségért kiáltott. A segélykiáltásokra és a pince-üzletből kitóduló füstre figyelmesek lettek a járókelők, akik közül valaki azonnal a tűzoltóságért telefonált. A tűzoltók, Chera Florian főparancsnok, valamint Brendás István alparancsnok vezetésével, pár perc múlva a helyszínre érkeztek és a nagy motorfecskendő segítségével a veszedelmet fél óra leforgása alatt teljesen elfojtották. Az üzletben lévő árukészlet csaknem teljesen megsemmisült, amelyet részint a tűz hamvasztott el, részint pedig a víz tett tönkre. A kár az eddigi becslés szerint, körülbelül 20-30 ezer lej.

A tűz okának megállapítására a holnap nap folyamán bizottság száll ki a pince-üzletbe. Littauer András kereskedő szerint, egy égő zsarátnok okozhatta a tüzet, amely a ház emeletéről, a pincehelyiség ablakán keresztül, a petroleumos hordóra esett, amely kigyulladt.

Nagy áreszállítás!

„PHILIPS” LESZÁLLÍTOTTA
Miniwatt-csővek árait 30%-kal

Emelünk néhány árat:

	Most	Eddig
A 400	450.-	640.-
A 410	260.-	300.-
B 400	530.-	770.-
B 420 T	600.-	980.-
D 400	500.-	600.-
G 400	530.-	680.-
000	450.-	600.-

Kérjen minden képviselőtől „PHILIPS”-csőveket minőségben és nem érhető

PHILIPS Miniwatt

Bonyolódik a tusnádfürdői német nevelő trágédiája

A nyomozás nem tudta megállapítani, öngyilkosság történt-e, vagy pedig gyilkosság. Összeszaggatva találták a nevelő ruháját

Tusnádfürdőről jelentik: Az Aradi Közlöny olvasói előtt ismeretes még az a rejtélyes öngyilkosság, amelynek áldozata Schusztér Katalin német nevelő, akit Tusnádfürdő közelében a vasúti síneken találtak összeroncolt holttesttel. A nyomozás állandóan a legnagyobb eréllyel folyt és most azután váratlan esemény történt. A hatóságok ugyanis határozottan állítják, hogy nem öngyilkosság, hanem bűntény történt. A nevelőt előbb megfojtották s csak azután helyezték a vasúti sínekre, hogy így a gyilkosságról a gyanút eltereljék.

Netoceanu csendőrkapitány intézkedésére az ügyészség elrendelte a holttest exhumálását, amely tegnap a délutáni órákban meg is történt. Ezzel egyidőben megkezdtek a kihallgatásokat is. A hatóságok az exhumálásról egyelőre még nem nyilatkoztak, annyi azonban máris kiszivárgott, hogy Schusztér Katalin holttestén *kegyetlen verés és ütlegelés nyomai látszanak kivehetőek*. A kihallgatásokat a csikszeredai vizsgálóbíró folytatta le, aki kihallgatta Feldstein Vilmos bucarestii vállalat igazgatót és családtagjait, akiknél a nevelő alkalmazásban volt, valamint a Mária-villa egész személyzetét és lakóit is. A villa személyzete a lakókkal együtt egyöntetűen vallja, hogy a kritikus délutánon *veszekedés, verekedés, ütlegelés és sikoltozás hallatszott ki Schusztér Katalin szobájából*. Ez azonban nem az első ribillió volt, amelynek fültanui lehettek a Mária-villa lakói. A nyomozó bizottság a tragikus sorsú nevelő szállodai szobájában házkutatást tartott és ez alkalommal *több összeszaggatott ruhadarabot találtak*, amelyek azt a feltevést látszólag igazolják, hogy a szobában *elkeseredett küzdelem játszódott le*.

A vizsgálóbírói kihallgatás alkalmával a Feldstein-család tagjai egymásnak ellentmondóan vallottak, úgyhogy ez meglehetősen homályossá teszi az ügyet. Feldsteinné például egészen másként adta elő az állítólagos öngyilkosságot, mert azt mondotta, hogy ezen a délutánon és estén beteg szüleinél a villában tar-

tózkodott. Ezzel szemben férje azt vallotta, hogy Bucarestben tartózkodtak. Amikor a csendőrkapitány figyelmeztette erre az ellentmondásra, hirtelen zavarba jött, majd pedig ezt válaszolta:

— Megmondtam, amit mondtam, nem vagyok köteles többet vallani. A kihallgatásokat a holnap nap folyamán folytatják. Az orvosi vélemény szerint úgy a gyilkosság, mint öngyilkosság esete femforoghat. Hogy fojtogatás okozta-e a halált, azt még nem lehetett pontosan megállapítani, mert a szerencsétlen áldozat nyakát teljesen szétroncsolta a vonat. Schusztér Katalin tüdejét most Bucarestbe küldték fel és itt meg fogják állapítani, hogy megfojtották-e a nevelőt, vagy sem.

Letartóztattak sikkasztásért egy volt aradmegyei jegyzőt Schöndorf község bűnvádi feljelentést tett volt jegyzője ellen

— A jegyző tiltakozik a vádak ellen —

Ma beszállították az aradi ügyészségre Crasovan János volt schöndorfi jegyzőt, akit a község jelenlegi vezetősége jelentett fel *sikkasztás és hivatali visszaélések címén*. A jegyző négy évvel ezelőtt 1928-ban távozott el Schöndorfról és Temesvárra költözött, ahol malma van. Crasovan teljesen vissza is vonult a hivatali tevékenységtől és kizárólag malma vezetésének szentelte idejét. Tegnap meglepetésszerűen felidéztek a temesvári rendőrségre és közölték vele, hogy *örizetbe veszik és át szállítják Aradra*.

Crasovan ellen az elmúlt napokban érkezett be Schöndorf község előjáróságának feljelentése, amely szerint a volt jegyző 31.000

lej községi pénzzel nem számolt el, míg Schöndorf iskolaalapját, körülbelül 70.000 lejt, évenként keresztül a zsebében hordozta. Ezzel most levezetett vizsgálat megállapította azt is, hogy számos nyugta és elszámolás hiányzik abból az időből, hogy Crasovan volt a község jegyzője. Felmerült az a gyanú is, hogy a községi szállításoknál külön hasznot vett magának. Mindezek alapján a község vezetősége bűnvádi feljelentést tett az aradi ügyészségen a volt jegyző ellen. A feljelentés alapján az ügyészség elrendelte Crasovan elővezetését, ami a mai nappal meg is történt. A volt jegyzőt kihallgatása után az ügyészség letartóztatási indítvánnyal küldötte át a vizsgálóbíróhoz. Seracu vizsgálóbíró hallgatta ki a vádlottat, aki kijelentette, hogy minden számadást négy évvel ezelőtt rendben és a törvényes előírásoknak megfelelően adott át hivatali utódjának. Tagadta, hogy bármilyen visszaélést elkövetett volna. A kihallgatás után Seracu vizsgálóbíró vizsgálói fogságba helyezte a volt községi jegyzőt, akinek felebbezése folytán a vádlottacs holnap dönt az érdekes ügyben.

**Az Erdélyi Zsidó Diákszövetség
műsoros táncestéje
szeptember 3-án
Fehér Keresztben.**

H I R E K

Ünnepélyes keretek között keresztelték meg Ileana hercegnő gyermekét

Mária anyakirályné és Alfonz exkirály voltak a keresztstülők.

Bécsből jelentik: Ma délután fél öt órakor ünnepélyes keretek között folyt le Ileana román királyi hercegnő és Habsburg Antal István nevet nyert gyermekének keresztelése. A szertartás a mödlingi Szent Otmár kápolnában ment végbe és azt Roeder apátplébános végezte. Az újszülött keresztapja Alfonz spanyol exkirály volt, keresztanyja pedig Mária anyakirályné, a nagynya. A gyermeket Ileana hercegnő gyöngékedése miatt Margit főhercegnő vitte a templomba, ahol Zita exkirályné által küldött, a Jordan folyóból merített vízzel szentelték meg. A keresztelést ott volt Erzsébet görög exkirályné, Erzsébet főhercegnő, Margit főhercegnő, Tivadar főherceg és Ferenc József főherceg.

— **IDÓPROGNÓZIS.** Felhős idő, észak felől a nappali hőmérséklet lassú csökkenése, helyenként, főleg nyugaton és északon, kisebb esők.

CENTRAL MOZGÓ: CSÓKVITÉZEK. Katonai vigiáték, Lill Damita, Victor MacLaglen, Edmund Lowe, Előadások: 8 és 10 órakor.

SELECT MOZGÓ: TALU. Szerelemi dráma az eszkimók között. Lenore Ulric a főszerepben. Minden előadás keretében

UFERINI

vendégszerepel, a Nyári Színházban tartott előadásaitól teljesen különböző műsorral. Változatlan helyárok. Előadások negyed 8 és háromnegyed 10 órakor.

— **Ismét megkezdődnek a román-orosz tárgyalások.** Bucurestiből jelentik: Az „Adeverul” szerint a román-orosz tárgyalások rövidesen ismét kezdetüket veszik. A tárgyalások során Lengyelország és Törökország közvetít és a tárgyalásokat Genében tartják meg. A török külügyminiszter, Tefvik bey a Népszövetség őszi ülészáján kísérli meg a két álláspont összeegyeztetését.

— **Elvetették a katonai szolgálati idő leszállításának gondolatát.** Bucurestiből jelentik: Katonai körökből a „Lupta” cefolatot kapott arra a cikkére, amelyben a katonai idő leszállításával foglalkozott. A katonai körök erőteljesen ellenzik ezt a tervet és annak végrehajtása egyelőre nem is fog megtörténni.

Mütter Müller József zongora és gondonka tanár.
tanít: Piata Avram Iancu 21. szám alatt.

— **Szendrey Mihály megkezdte a szervezkedést.** Szendrey Mihály — mint arról beszámoltunk — megkezdte szervezkedését. Holnap, szerdán délelőtt már hozzálat a szervezkedési munkához s ezzel kapcsolatban oly értelmű értesítést adott ki, hogy délelőtt 11 órától déli egy óráig holnap és a következő napokon a téli színház irodájában fogad.

— **Megoldódott a debreceni rejtélyes távirat szövege.** Debrecenből jelentik: Hajduszoboszlóiból tegnap a következő rejtélyes tartalmú táviratot adták fel Debrecenbe Temesvári Gerő címére: „János szovjet terroristák ellopták és Nagyvárad felé viszik”. Megállapítást nyert, hogy Temesvári Gerő debreceni őrnagynak szolt a távirat, akinek Löffler János nevű morfínista szolgálja meg. Szökött, Valószínűleg önkivületi állapotban jutott eszébe ez az ötlet, hogy így igazolja magát gazdaja előtt. Löffler egyébként Budapest felé vette útját, ahol a budakeszi csendőrök felismerték és el is fogták.

— **Halálos repülészerencsétlenség Budapesten.** Budapestről jelentik: A műgyetemi sport repülő egyesületének erdi táborában halálos végű repülészerencsétlenség történt. Galamb Gusztáv műgyetemi hallgató, az egyesület legkiválóbb aviatikusainak egyike 150 méter magasról, közvetlen a leszállás előtt lezuhant. A szerencsétlenül járt repülő „dugóhúzóba” került és ez okozta vesztét. Teljesen összeroncsolt holttestét szedték ki a gép romjai alól.

A város elengedi az árvízkarosultak adóját

A felülvizsgáló bizottság jelentése — Adómérséklést kapnak azok is, akiknek ingóságai mentek tönkre az árvíz alkalmával

A városi Interimár-bizottság keddi ülésén Botloc Elek dr., a bizottság elnöke üdvözölte Nagy Sándor dr.-t és Velcsov Géza dr.-t, az ujonnan kinevezett bizottsági tagokat, majd a múlt ülések egyikén a város pénzügyi osztályának referense által történt előterjesztést tárgyalták. Eszerint indítványozták, hogy egy bizottságot küldjön ki a város vezetősége az árvízzel sújtott területekre, miután onnan nem lehet a városi illetékeket behajtani. A bizottság, amely Barbus Viktor dr., Grapini Romulus dr., tanácstagokból, valamint Berzovan János, a város pénzügyi osztályának vezetőjéből állott, ma délután terjesztette elő indítványát.

A bizottság jelentése szerint Mikalákát, az Alfa-telepét, valamint a Veszthely lakosait nagy mértékben érte kár, úgy hogy tőlük idén nem lehet a városi adókat behajtani. Az előterjesztés szerint kérték, hogy azok a károsultak, akik ingatlanban szenvedtek kárt, teljes adóelengedésben részesüljenek, míg azoknak, akik ingóságban szenvedtek károsodást, esetenként állapítsák meg az adótartozások elengedésének összegét. Az árvíz sújtotta területek

kereskedői és iparosai pedig 75 százalékos adóelengedésben részesüljenek. A város vezetősége elfogadta a bizottság tervezetét, csak azzal módosította, hogy a város fenntartja azt a jogát, hogy bármely kategóriába tartozó károsultnál esetenként megállapítást eszközöljön, ha bebizonyosodik, hogy érdemtelen volt a nagyobb elengedésre, mint amennyire ténylegesen rászorult volna.

Ezután a város vezetősége az állásnélküli színészek rendelkezésére bocsátotta a Nyári színházat szeptember 3. és 4. napjaira díjmentesen és a színészeknek csupán csak a kész kiadásokat kell megtéríteni. Velcsov Géza dr. felszólalása következett ezután, aki azt kifogásolta, hogy a törvénytörés mögött nemrégiben megnyitott új uccában rendszertelenül adták ki az építési engedélyeket, miután ott egymás mellett vannak építve kétemeletes és földszintes házak, amelyek diszharmoniaát váltanak ki. A város vezetősége utasította a főmérnöki hivatalt, hogy a legközelebbi ülésre tegyen előterjesztést, hogy hogyan történhetett az ilyen rendszertelen házépítési engedélyek kiadása.

— **Egyiptom minisztereinek Horthy magyar kormányzónál.** Budapestről jelentik: Izmai Sedky pasát, Egyiptom minisztereinek Horthy Miklós magyar kormányzó felőrá s kihallgatáson fogadta, utána pedig dezsónét adott tiszteletére.

— **Aradváros gazdasági tanácsnoka visszaérkezett szabadságáról.** Jac Jenő, Aradváros gazdasági ügyosztályvezető tanácsosa olaszországi szabadságáról visszaérkezett és újra átvette hivatalának vezetését.

Chilevitz Rózi

okl. óvónő Montessori óvodája

szept. 1-én megnyílik. 2785

Modern pedagógia. — Román német nyelgyakorlás. — Érzékszervek fejlesztése. — Zene. — Torna. — Sport. — Játék a szabadban. — Mérsékelt tandíj. Érdeklődni: d. u. 5-7 között P. Avram Iancu 21. alatt

— **Eljegyzés.** Parkas Irén (Arad), Katz Sándor (Viseu) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A magyar kormánypart az ellenzék letörésére készül.** Budapestről jelentik: A parlament pénteki összehívása alkalmával — mint ismeretes — az ellenzék erős kormánytámadásra készült. Most ezzel szemben kormánykörökben is az a vélemény alakult ki, hogy az ellenzék féktelen agitációjának egyensúlyozása nem késhet soká és az egységes párt szóvá is teszi a parlamentben a politikai harcok elfajulását. Purgly Emil, a megbukott képviselőjelölt földművelésügyi miniszter nyilatkozik a félhivatalos „8 Órai Újság”-ban a mezőcsáthi választással kapcsolatban. Meggyőződése az, hogy az ország előmenetelét semmiesetre se szolgálja, ha a tömegpszichét olyan eszközök mellett irányítják, amint az Mezőcsáthon az ellenzék részéről történt. A kormánypart viszont nem használt olyan eszközt, amely a politikai etikának ne felelt volna meg. Itt említjük meg, hogy a belügyminiszter nem fogadta el Borsodmegye főispánjának, Borbély Matzky Emilnek lemondását. Mezőcsáth ugyanis ebben a megyében van és a főispán úgy érezte, hogy a miniszter-képviselőjelölt kudarcáért felelős.

Z A Y okl. zongoratanárnő, Dr. MEZEY okl. hegedűtanár

a Liszt F.-zenekar karnagya
Strada Horia (Széchenyi-u.) 8.
mérsékelt honoráriumért alapos oktatást nyújtanak. 2808
Kívánatra Tonika-Do módszer szerint is.

— **Két színésznőt megmárt a veszett kutya.** Ma két aradi színésznő esett áldozatul az elszaporodott kutyamarási eseteknek. Juhász Etus és Juhász Jolán jelentette Aradváros főorvosi hivatalának, hogy saját kutyájukon tört ki a veszettség, melynek következtében a kutya rájuk ugrott és több karcolást ejtett mindkettőjükön. Cucu Vazul dr. városi főorvos intézkedett, hogy a veszett állatot elpusztítsák, egyben a két aradi színésznő-testvért a kolozsvári Pasteur-intézetbe kezelésre utalta be.

— **Két betörőt tett ártalmatlanná az aradi rendőrség.** Az aradi rendőrségre ma előállították Losnita Bernado Str. Oituz 32. szám alatt lakó ismert betörőt, aki e hó 28-ról 29-re virradó éjjel betört Perint Katalin Str. Teiul Doamnei 13. szám alatti lakoshoz, akitől 6000 lej értékben különböző háztárgyakat és ruhákat lopott el. A betörő a Mossóczy-telepi Széchenyi-templom falai között bujt el és itt akadt rá Mona detektív, akinek a templom közelében sikerült a lopott holmikat is megtalálnia. — Ugyancsak előállították ma a rendőrségre Orosz György ismert betörőt, akiről kiderült, hogy az utóbbi időben többször tette meg útlevel nélkül Románia és Magyarország között az utat. Orosz Marosvásárhelyen már három ízben ítéltek el. Első ízben lopásért másfél évre, másodszor betöréses lopásért két évre, míg harmadszor lopásért nyolc évre ítélték el. A rendőrség most az irányban folytatja a nyomozást, hogy nincs-e Orosz ellen kiadva körözés.

— **Matuska gyilkosságai okának bírói indokolására kíváncsi.** Bécsből jelentik: Matuska Szilveszter, a biatorbágyi rém felhatalmazta ügyvédjét, hogy ügyében semmisségi panaszt nyújtson be a legfelsőbb bírói fórumhoz. A legfelsőbb bíróságtól akarja ugyanis meghallani, hogy az igazságügyi hatóság tulajdonképpen milyen indokot lát felmerülni az ő tettemek kényszerű elkövetésére vonatkozólag. Bíróilag megindokolva óhajtja tudni, hogy ő tulajdonképpen miért is gyilkolt? Ennek tárgyalását ugyanis az alsófoku hatóság mellőzte. A perirat egyébként Matuskát örültnék titulálja, aki elítélhetően.

— **Piller párbaja Tom Mix-szel.** A „Színházi Élet” ma megjelent új számában folytatja Petschauer Attila szenzációs hollywoodi tudósítását. Az e heti tudósítás nem izgalmasabb eseményről számol be, mint arról, hogyan vívott pisztolypárbajt Piller százados, magyar világbajnok a világhírű cowboy-színésszel. Incze Sándor hetilapjának ez a száma hozza a döntőjét a Kék Duna Tündére választásnak, közölve természetesen a megválasztott Miss fényképét. Rengeteg érdekes cikk, gyönyörű képek, háromfelvonásos szindarab, kotta, kézimunka-melléklet és teljes Gyermekújság egészíti ki a „Színházi Élet” e heti új számát, amelynek ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-ucca 8.

— **A Leánytanonciskolában a beiratások tartanak szeptember 1-től 8-ig, mindennap délelőtt 8-tól 12-ig a Leánykereskedelmi iskola épületében, II. emelet.** Bejárat a Dobó-uccában.

— **Orvosi hír.** Dr. Németh Miklós, 3tr. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 17. szám alá költözött. 2792

— **Leitner Kálmán hegedűkurzusait megkezdte szeptember 1-én, kezdők és haladók részére, Strada Marasesti (volt Kossuth-ucca) 1. szám, második emelet.**

— **Békői Pál okleveles hegedűtanár, B. Szalay Aranka okl. zongora-, ének- és cimbalomtanárnő a tanítást szeptember 1-én megkezdik. Olcsó tandíj Str. Brancovici (volt Lázár V. u) 3.**

A nemzeti-szocialista Göhringet választották meg a német birodalmi gyűlés elnökének

Izgatott hangulat uralkodott Berlin uccáin és a parlamentben a gyűlés megnyitása előtt. A korelnök Zetkin Klára élesen támadta Papen szociális programját

Berlinből jelentik: Ma délután két órakor a parlament épülete felé vezető utvonalon, katonás rendben masíroztak végig a nacionalista képviselők. Az uttesten feketélt a tömeg, rendőrség és katonaság tartotta fent a rendet, amely minden pillanatban felbomlani látszott. Bann a parlamentben az újságírók már elfoglalták helyeiket, fél három órakor pedig nagyszámban gyülekeztek a képviselők, akik izgatott hangulatban tárgyalták a várható fejleményeket. A folyosókon hire járt annak, hogy Hitler elkerülhetetlenül porosz miniszterelnök lesz, Stressert pedig birodalmi és porosz belügyminiszternek kombinálják. Három óra előtt az a kósza hír kapott szárnyra, hogy a parlament feloszlatása befejezett tény. Emellett az izgalom állandóan növekedett és a zsufolásig megtelt padsorok, továbbá a karzat közönségének feszült figyelmé közepe, támogatta két kommunista nő képviselő a hetvenöt esztendő korelnököt, a kommunista Zetkin Klárát, az elnöki emelvény felé. A kommunisták harsány kiáltásba törtek ki, amikor Zetkin megállt. A korelnök nő anyyira beteg, hogy az elnöki csegetyűt is alig bírja megemelni. Mindennek ellenére háromnegyed óras beszéddel nyitotta meg az ülést: — A birodalmi gyűlés legidősebb tagjával engem állapítottak meg, ha van idősebb, jelentkezzék.

Ezután kijelölte a jegyzőket, majd megkezdte forradalmi izü fejtegetéseit. Nem feladkezett meg azonban a német birodalmi kormány kül- és belpolitikai csődjének kihangsúlyozásáról és élesen támadta Papenék szociális programját.

— A szociális segélynyújtásnál csak elndósodott nagybirtokosokat és az iparlovagok tömegét látom, — mondotta többek között. Ennél a kijelentésénél nagy zaj tört ki. Kiemelte, hogy a birodalmi kormány bukása legyen jel a fascizmus visszaverésére. A szovjet léte forradalmi példa az új gazdasági rendszer felépítésére. A végén azt a reményét fejezte ki, hogy ő bár nagyon öreg, de talán elérí azt az időt, amikor mint korelnök megnyithatja az első németországi szovjetgyűlést.

Kommunista közbeszólások: Nagyon helyes!

A jobbpártiak hallgatnak, Zetkin pedig holtfáradtan fejezi be beszédét.

Azután sor került a birodalmi gyűlés elnöke személyének megválasztására. A nemzeti szocialisták jelöltje, Göhring, 367 szavazattal fölényesen győzött, a szociáldemokrata Löbevel szemben, aki 135 szavazatot kapott, a kommunista Torgler pedig nyolcvanat.

Amíg a korelnök beszéde és a szavazás tartott, künn a nemzeti szocialisták áttörték a rendőrkordont és megkezdték előnyomulástukat a parlament felé. A rend helyreállítása csak nehezen sikerült.

A német birodalmi gyűlés első alelnökévé

Molnár Ferenc utolsó ötezer dolláros

A primadonna harmincezer dollár csekkje Fedák Sárinak végkielégítést kapott a válás után

— Szív küldt szívnek szívesen... —

Budapestről jelentik: Az a művészférfaság, amely Molnár Ferenc és Fedák Sári között egy évtizeddel ezelőtt jött létre, bizony már jóideje felbomlott.

Fedák Sári a válás kimondása után tartásdíjat követel Molnár Ferenc től és akkoriban Krausz Simon közvetítésével, — aki ugy Molnár Ferencnek, mint Fedák Sárinak barátja volt, békés megegyezés jött létre — harmincezer dollár végkielégítéssel. Akkoriban a nyilvánosság ennek a személyes természetű ügynek a lebonyolításához nem sokat szólt hozzá. Senkinek semmi köze nem volt ahhoz, hogy Mol-

nar Ferenc hogyan és miképpen fizeti a végkielégítést Fedák Sárinak, mint ahogy most sincs ahhoz tulajdonképpen senkinek semmi köze.

Ez a cikk is csak Molnár Ferenc egy szellemességének köszönheti megjelenését és nem annak a személyes természetű ügynek, hogy Molnár Ferenc most küldötte el az utolsó ötezer dolláros csekket, amely a végkielégítés letörlesztésének utolsó részlete volt.

Az örök kedélyes Molnár a csekkre amelyet Fedák Sárinak küldött, ezeket a szavakat írta rá:

— Szív küldt szívnek szívesen... —

Lemetszette a fejét egy amerikai férfi Párisban, a kávéház terraszán

Barátnője megőrült a szörnyű látványtól

Párisból jelentik: Borzalmas jelenet kellett pánikot tegnapelőtt éjszaka a Champs Elysées egyik legelőkelőbb kávéházának terraszán. A zsufolt, vidám zajtól hangos kávéházi terrasz egyik asztala mellett, egy amerikai vendég a késével valóságosan lefejezte magát.

Éjfél tájban ment be a kávéházba egy háromtagú amerikai társaság: Milton R. Hearman newyorki nagykereskedő, Mrs. Cornelia Sidersky, egy rendkívül elegáns és szép amerikai elvált asszony és annak testvére, Jack Sidersky csikágói kereskedő. Haerman, aki 50 éves, családos ember, vakációzni jött át Európába néhány héttel ezelőtt. A hajón ismerkedett meg a feltűnően szép, 37 éves Cornelia Siderskyvel, aki szintén egyedül utazott. Udvarolni kezdett neki és mire Havreban kikötöttek, elhatározták, hogy együtt fognak Párisban szórakozni néhány hétig. Így is történt. Esténként gondosan és lelkesen tanulmányozták a párisi éjjeli életet. Néhány nappal ezelőtt megérkezett Párisba az asszony fivére és ettől kezdve hármában szórakoztak. Szombaton éjjélkor a Champs Elysées egyik kávéházának zsufolt terraszára ültek le. Az amerikai kereskedő szorgalmasan hozatta a pezsgőt, amely egyszerre jókedvre hangolta. Egy óra felé elhatározták, hogy

telkerestk a párisi éjjeli élet egy specialitását: egy „zárkörű” éjszakai klubot.

ahová csak igen nagy belépődíj mellett lehet belépni és amely arról nevezetes, hogy az összes vendégek — ruhátlanul táncolnak benne.

Az amerikai nem tudta pontosan ennek a

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapestben a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:

Carlton kávéházban, Petőfi-tér.

Kovács kávéházban, Oktogon.

Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-út 5.

Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.

Merán szálloda halljában, Berli-tér 7.

ben kijelentette, hogy pártatlanul és igazságosan, a Ház szabályainak megfelelően fogja jogait gyakorolni.

Utána két felszólalás történt, az egyik a volt Braun-kormány egyik tagja, a másik a szociáldemokrata párt elnöke: mindketten támadták a Papen-politikát. A Vorwärts-t és ennek esti lapját, a „Der Abend”, — és hátrm napra betiltották, mert Papen programbeszédéről cikkezve, „Alkotmánysegés-programm” címen vezércikket írt.

nudista bárnak a címét és megkérdezte a kávéház pincérét, aki szintén nem tudott felvilágosítást adni. Ebben a pillanatban a szomszéd asztal mellől felállott egy magas, karcsú, kékruhás szőke nő, aki már hosszabb idő óta feltűnően fixirozta a dusan költekező amerikai urat.

— En tudom, hogy hol van az a hely — mondotta kedves mosollyal — magam is oda akarok menni, elvezethetem önöket.

Az amerikai hölgy elsápadt és szárazon kijelentette, hogy köszöni: nem akarja igénybevenni az ismeretlen hölgy szivességét. Annál kitörőbb örömmel fogadta az ajánlatot az alaposan bepezsgőzt amerikai ur. Nyomban átinvitálta asztalukhoz az ismeretlen szőke hölgyet, mire Mrs Sidersky és fivére felháborodva felugrottak és eltávoztak. Néhány perc múlva azonban az asszony visszajött és izgatottan sietett barátja asztalához. Abban a pillanatban érkezett, amikor a kedélyes amerikai ur ölelte új társnőjét és megcsókolta. Mrs Sidersky erre valóságos hisztérikus rohamot kapott, válogatott szitkokkal halmozta el az ismeretlen nőt, aki ledőlt ugrott fel. Hearman, hogy végtessen a kínos helyzetnek, 500 frankot nyomott az ismeretlen nő kezébe és megkérte, hogy menjen el. A szőke hölgy boldogan távozott a pénzzel, mire az amerikai nő magából kikelve támadt utitársára:

— Nem szégyenít magát, a jelenlétemben fizet a barátnőjének!

— Ugy találja, hogy szégyenít hoztam magaráf — kérdezte rendkívül nyugodtan az amerikai, majd a következő pillanatban a zsebébe nyúlt, kivett egy hatalmas zsebkést, kinyitotta és a saját torkába dőtte.

Mrs. Sidersky rémülten rávetette magát, ki akarta csavarni kezéből a kést, a hatalmas erejű amerikai azonban félkezével félrelökte az asszonyt és azután a késsel borzalmasan széles vágást ejtett a nyakán. Patakokban huggant ki az amerikai vére és elárasztotta a szomszéd asztalokat és az asztalnál ülők ruháját. Borzalmas sikoltozással, ordítással menekültek a terraszról a vendégek és néhány perc múlva a megürrült kávéházi terraszon nem maradt más, mint az amerikai, akinek

feje a vérbeborított asztalra hanyatlott. Hamarosan rendőrök rohantak rá, majd orvos jött, aki megállapította, hogy az amerikai meghalt. A rendőrök ki akarták hallgatni az amerikai társnőjét, ez azonban nem sikerült, mert Mrs. Sidersky aggasztó idegrohamot kapott, úgy, hogy ideiglenesen az egyik Páris környéki magánmegyógyintézetbe kellett szállítani.

SPORT KÖZLÖNY

Pelle István, a kétszeres olimpiai bajnok szívesen látogatna el Aradra

Hatalmas ováció közepette fogadták az első magyar olimpiai csoportot — Az olimpiai bajnok nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának —

(Az Aradi Közlöny budapesti munkatársától)

Budapest olimpiai bajnokot várt. A Bécs felől érkező vonat hozta a magyar expedíció első részét. Huszonhat tagból állott ez a csoport, a versenyzők és a sportvezérek Los-Angelest megjárta különítménye. A Keleti-pályaudvar csarnokát és a térséget zsufolásig töltötte meg az érdeklődők serege. A tömeg morajlott, lázas érdeklődéssel várta azt a maroknyi csoportot, amely oly nagy dicsőséget szerzett a magyar névnek. A várakozó türelmetlenek és hangosak, de amikor a Bécs felől érkező gyors messze az állomástól éktelen sípszóval jelzi érkezését, a közönség elnémul, hogy a vonat befutásakor óriási éljenzésben törjön ki. Az olimpiai expedíció tagjai kíváncsian tekintenek ki a másodosztályú vagonból és Pelle, a kétszeres világbajnok az első, aki leszáll és társaival együtt a Ferenc József-vásárcsarnok előtti díszemlévénre sorakozik fel. Lázár Andor, az OTT elnöke megható beszédet mond, amelyre az olimpiai bajnok, Pelle István válaszol. Az ünnepségek után Pellét az ujjongó tömeg valósággal az autóra teszi és ebben az autóban, az olimpiai bajnok oldala mellett foglalok helyet és a közönség állandó éljenzése közepette csigalassúsággal indul meg a jármű. Mindenki érinteni akarja az olimpiai bajnokot, felugrának a kocsijelzőjára, a sárhányón is kapaszkodnak és a „szerencsések” megsimogatják Pellét. Ilyen körülmények között folyt le a beszélgetésünk és az utakon a tizezrek ajkán végighúzódó óváció közepette a

meghatottságtól el-elcsukló szavak között válaszol kérdéseimre:

— *Végtelenül boldog vagyok, hogy az olimpiai babérkoszorúból két levelet sikerült elhódítanom és ezzel hozzájárulok a magyar sport megismertetéséhez és megbecsüléséhez. A reményeim valóra váltak és a zsüri ellenséges magatartása sem jelenthetett gátló körülményt, győzelmem nyomán két alkalommal is szaladt fel a magyar trikolor a losangelesi főúrbóca. A jövőre vonatkozólag programot is adhatok már: még nagyobb akarással fogok dolgozni és ambícióval, mert nagyobbakat akarok produkálni. Berlinben ez is sikerülni fog, hisz még csak 25 éves vagyok.*

— Nem volna hajlandó az aradiaknak is bemutatni kivételes képességét?

— *Ezidén Váradon szerepeltem és mondhatom, kúntető szeretettel fogadtak. Ha meghívják és időm engedi, nagyon szívesen keresem fel Aradot is.*

... És az autó a várban levő Uri-ucca egyik háza előtt megáll, itt lakik Pelle szülei-vel és Lajos nevű öccsével egyetemben. Az ucca népe is meleg szeretettel üdvözlözi az olimpiai bajnokot és Pelle sugárzó szemekkel megy fel azokon a lépcsőkön, ahol 15 évvel ezelőtt még naponta kézen járt le. Akkor azt mondták, hogy vásott, javíthatatlan kölyök — és ma? — kétszeres olimpiai bajnok.

(Stengl Béla.)

Az aradi evezősök megérkeztek Belgrádba

Író ut és ünnepélyes fogadtatás -- Mintaszerűnek ígérkezik a rendezés

Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójától

A belgrádi Európa evezős bajnokság szeptember másodikán veszi kezdetét és mint ismeretes, erre a nagyfontosságú versenyre Románia is elküldötte reprezentánsait. Aradról a Hajós bajnok-négyesének tagjain, — Havason, Varjassi-fivérekén, Friedmannon és Fejéren kívül, Salamon I. Béla dr. és Botis Aurel dr., mint szövetségi kiküldöttek vesznek részt. Az aradi expedíció vasárnap délután indult utjára és Temesvárott az Előre skiffistája, Cserháthy, valamint az ottani evezős egyesület elnöke, Stern Samu csatlakoztak az aradi csoporthoz.

Telefonjelentésünk Belgrádból: Az expedíció teljes rendben és az előírások szerint érkezett meg Belgrádba, ahol Szta Ivo dr., a jugoszláv evezős-szövetség elnöke fogadta őket és rendkívül barátságos beszédben üdvözölte a romániai résztvevőket, majd Salamon dr. válaszbeszéde után, a közeli szállóba kalauzolta őket.

A romániai expedíció a délelőtti órákban megtekintette a várost és a verseny színhelyét. Egyébként a belgrádi Aga Ciganlia mellett hatalmas, 2500 személyt befogadó új tribün építettek fel. A tribünhöz öltözőket, irodákat, zuhanyokat építettek és felszerelték a stadiont a modern technika összes vívmányaival. Telefonállomásokat állítottak fel és postahivatal is működik a verseny területén. A jugoszláv posta a belgrádi evezős-versenyek alatt speciális bélyegeket hoz forgalomba.

A Száva folyónak azt a részét, ahol az evezős-versenyeket fogják tartani, teljesen rendbehozták. A versenypálya 100 méter széles, úgy, hogy egyszerre öt csónak startolhat. A víz folyása is a százméteres szélességű folyón mindenütt egyforma, úgy, hogy az ösz-

szes versenyzők egyforma feltételek mellett startolhatnak. A versenypálya 2000 méter hosszú. A célnál hatalmas csónakot állítottak fel, ahol a versenyzők befutását a legnagyobb pontossággal lehet ellenőrizni. A közönség villamoslag és hajóval közelítheti meg a verseny helyét. A belgrádi evezős-versenyeken tizenkét állam evezősei vesznek részt.

Neumann Károly.

A verseny minden fázisáról részletes beszámolót fogunk közölni, mert belgrádi tudósítónkon kívül, úgy Salamon dr., mint Havas István cikkeit is közölni fogjuk, ugyanis mindketten határozott ígéretet tettek, hogy az Aradi Közlöny-t a megtörtént eseményekről részletesen informálják.

O Kispesten játszik le a Kispest—Ferencváros meccset, annak ellenére, hogy a Ferencváros súlyos anyagi áldozatot hozna a pályaválasztói jog megváltásáért.

O Orth Gyuri újból játszan fog. A Budai „11” szerződéssel kínálta meg Orth Györgyöt, amit a legendáshírű magyar játékos el is fogadott. Eszerint Orth a közeljövőben a jobbösszekötő posztján szerepelni is fog a budaiak csapatában.

O A TAC újból döntetlenül mérkőzött. A Temesvári AC Constancában az ottani Elpis csapattal mérkőzött. A mérkőzés 3:3 arányú döntetlen eredménnyel zárult. Féldőben a hazai együttes még 3:1-re vezetett.

O A magyar olimpiákonkat sorozatos ünneplések közepette fogadták Budapesten. Már Hegyeshalomnál üdvözlő beszéddel köszöntötték az olimpiai gárdát és egész Budapestig minden állomáson folytatódott az ünneplés. Budapesten Lázár Andor dr. üdvözölte az első csoportot, a melyre Pelle válaszolt,

Nagyfontosságú határozatokat hoztak a liga szombati ülésén

A Nyugati Liga szombaton tartotta tisztújító ülését, amelyen a következő új tagokat választották meg: Új ligatagok: Radosláv (Lugos), Löbl és Mayer dr. (mindkettő Temesvár), Koch (Arad). Póttagok lettek: Kaufmann és Ilescu (mindkettő Temesvár), Nicu (Craiova). Ellenőrök: Boncia és Mayer (mindkettő Temesvár), Todorovici (Arad). Póttagok: Körössy (Arad) és Muresan (Temesvár).

A választás után került sor az egyes kérelmek letárgyalására. Mindenek előtt elhatározták, hogy Románia egyik legkiválóbb sportemberének, az elhunyt Belu Gyula dr. volt ligaelnök nevéért egy kupát neveznek el és a dr. Belu Gyula nevére emezett kupáért a Nyugati Liga egyes disztriktjeinek győztesei fognak küzdeni. — A Craiovai disztrikt megbizottja panasszal élt amiatt, hogy sem Temesvár, sem Arad nem támogatják kellőképpen a craiovai csapatokat és amennyiben ez a közöny továbbra is tartana, úgy Craiova kénytelen a Bucurestiben székelő ligához kérni átminősítést. Az úgy békésen intéződött el, úgy az aradi, mint a temesvári delegátusok megígérték a támogatásukat. A fenti dolgokon kívül több határozatot hoztak, amelyek inkább szervi jelleggel bírtak.

O Aradmegyei futballmérkőzések. Gurahoncon vasárnap nagyszabású futballmérkőzés volt, amelynek során a kiválóképpességű Unirea CFR 5:1 (1:0) arányban győzte le a butyini Crisul-t. Halmágyon az Iparos Együttes a Törpe csapattal mérkőzött és az Avram Iancu-játékosaival megerősített Iparosok erőszakos játék után 4:1 arányban győztek.

O A Bocskai diadalt diadalra halmoz. A debreceni futballklub tizedik holland turamérkőzését is megnyerte. Ez alkalommal a Bocskai ellenfele a Bleyerheyde város hasonló nevű csapata volt és a magyarok 4:2-re győztek.

O A III. Ker. FC és Nemzeti kombináltja Franciaországban. Az óbudaiak és a Nemzeti kombináltja az egymás elleni bajnoki mérkőzésüket szerdán játszik le, mert vasárnap Marseilleben az ottani Olympique ellen szerepelnek.

Színház — Irodalom — Művészet

* A prostitúciót mint problémát még sohasem vették oly döbbenetes reálításban színdarabra, mint Salamon Asch. Ez a kiváló művészszerű és tollu ember volt ugyszólván az első, aki kellőképpen kihangsúlyozva boncolja a bonyolódott probléma részleteit: a „Bosszu Istene”-ben, amely a világvárosok színpadán mindenütt hatalmas sikert ért el. Az aradi színészek kultúraért rajongó gárdája a napi gondokat félretéve, összeállt hogy a drámairodalomnak ezt a remekét, amelyet elsőnek Reinhard Max rendezői szeme fedezett fel, bemutassák az aradi közönségnek. Darvas Ernő, ez az izig-végig művészember a legnagyobb körültekintéssel végzi a betanítás nehéz munkáját. Tarnay Teri, Kiss Mariska, Nemes Mancsi, Bárdos Klári, Dancs Ica, Jávor, Felhő, Kun Dezső, Németh Nelly, az Aradon még ismeretlen fiatal tehetség és Papp Ella vállalták magukra a minden ízében érdekes dráma zsidó milióból merített fontosabb szerepeit. A szombat esti igen szenzációsnak ígérkező előadásra a jegyek már kaphatók a téli színháznál 50, 40, 30, 20, 15, 10 lejért.

* A kacagó jókedv vasárnapja Aradon. Az aradi színészek együttese vasárnap délután hat órai kezdettel gyermekelőadást tart a Nyári Színházban, mely alkalommal „Piroska és a farkas” című közismert gyermekmese kerül színpadra. Felhő Ervin, a briliáns humoru komikus nagy szerű gárdát toborzott össze, hogy vasárnap este gondmentes jókedv színhelyévé varázsolja a Nyári Színház nézőterét. Aradon eddig még alig tapasztalt méretű kacagóest lesz, amelyen mindenki résztvesz, aki a színészvilágban jelent valamit. Tréfák, egyfelvonások, kuplék, táncszámok változatos sorozata tarkítják a szenzációs megkonstruált műsort, amelynek minden egyes száma szenzációs lesz. A kacagóestnek külön eseménye Tátray Kornélia és dr. Szelle Károly, továbbá Vass Boriska fellépése. Jegyek a téli színház pénztáránál.

Le kell építeni az akadályokat, amelyek a nemzetközi áruforgalom útjában állanak

Varsói jelentés szerint, az ottani agrárkonferencia záró ülésén a következő határozatot fogadják el: Az agrárállamok annak a kívánságuknak adnak kifejezést, hogy fokozatosan leépíttessenek azok az akadályok, amelyek a nemzetközi árucseré útjában állanak. A konferencián résztvevő delegátusok annak a kívánságuknak adnak kifejezést, hogy a többi államok preferenciáikat biztosítsanak az agrártermékeknek és, hogy a mezőgazdasági áraknak magasabb színvonalra való emelését idézzék elő a piacok helyesebb organizálása által. Ami a pénzügyi problémákat illeti, a konferencia szükségét látja annak, hogy különleges alapokat teremtsenek, amelyek lehetőségét adják annak, hogy az adós államok pénzügyeinek likvidálását helyreállítsák, illetve elősegítsék. Az alap előteremtését a világ legfontosabb piacain kibocsájtott magánkölcsonok útján kezelik, amelyeket esetleg a többi állam is garantálna. A konferencia végül elhatározta, hogy az agrárállamok vezető gazdaságpolitikusainak a közeljövőben megartandó értekezletét Bucarestben tartásuk meg.

**Április 1. óta
olcsóbb
az ÚJSÁG
Romániában**

Hétköznap 6 lei
Vasárnap 12 lei

Önvédelemből rugta hasba a rendőr a kórházban meghalt munkást

A vizsgálóbírói kihallgatás — A vádtanács dönt a rendőretartóztatása ügyében

Egyenruhás rendőrtiszt állott ma az aradi ügyészség előszobájában. Mitru János rendőrtisztet idézte be az ügyészség, amely ma reggel kapott jelentést arról, hogy a volt Dezső-uccában történt véres verekedés áldozata, *Buculie Mihály* tegnap este meghalt. Mint ismeretes, Buculie Mihály napszámos ittas állapotban bement Mitru János rendőrtiszt lakásába és sértegetni kezdte. A rendőr kidobta az udvarra, mire verekedés fejlődött ki közöttük. A napszámost eszméletlen állapotban szállították a kórházba, ahol kétszer megoperálták, azonban már nem tudtak rajta segíteni. *Buculie Mihály* tegnap délután belehalt sérüléseibe.

A halálesetről nyomban jelentést tettek az aradi ügyészségnek, amely ma délelőtre beidézte Mitru Jánost. Kihallgatása után az ügyészség letartóztatási indítvánnyal tette át a rendőrtisztet a vizsgálóbírói hivatalhoz. Itt Seracu vizsgálóbíró hallgatta ki Mitrut, aki a megdöbbentő esetet a következőképpen adta elő:

— Néhány nappal a verekedés előtt a rendőrtiszt arról értesült, hogy Buculie, aki vele egy udvarban lakik, rágalmakat terjeszt róla és illy módon családi viszályt akart előidéz-

Vallásgyalázást követett el Cuza a Kamarában

A képviselők általános fegyelmezetlensége mellett tartotta Cuza beszédét — A zsidók mellett Argetoianut támadta — Cuza hat pontja, amelyekkel a zsidókat ki akarja kergetni Romániából

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén folytatták a felirati vitát. Az első felszólaló Cuza volt, aki kifejtette, hogy mindenekelőtt azt sajnálja, hogy nincs jelen Vaida miniszterelnök, akinek gratulálni óhajtának, mivel nevenapja van. A névnapot azért tartja számon, mivel őt is történetesen Sándornak hívják.

Ionescu kormánypárti: Hát akkor gratulálunk.

Cuza: Na, nem azért mondtam!

Cuza ezután rátér a felirati vitára, amelynek lefolyásától nincsen túlságosan elragadtatva, majd kifejti, hogy a politikai pártok Romániában minden valószínűség szerint mielőbb fel fognak bomlani.

— Hol van a régi konzervatív párt, mi lett a radikálisokból és hová jutott a liberális párt, amelyek mi vagyunk az örökösei?

Egy kormánypárti: Szép kis örökség!

Cuza: Legyenek büszkék erre az örökségre, előbb-utóbb úgy is átvesszük a hatalmat.

Ionescu: Meddig akar élni?

Cuza: Addig, amíg befejezem művemem! Csak a zsidók várják haláloamat, akik mielőbb a föld alatt szeretnének tudni. Nem szerzem meg nekik ezt az örömet!

Cuza ezután áttér a felirati vitára, amellyel nincsen megelégedve az eddig elhangzott komolytalan beszédek miatt.

Ha Cuza miniszterelnök volna...

A továbbiakban ismertetni kívánja *Cuza* pártjának programját.

Pompliu Ionescu: Ismerjük! Nem kérünk belőle!

Cuza: Dehogyan ismerik! Ezután kifejti, hogy a választásokra vonatkozólag az a véleményük, hogy a királynak kellene levezetni a választásokat, mert akkor nem történhetnének visszaélések. Követeli a parazita ipar megszüntetését és kihirdeti a kartellek ellen való harcot. Majd rapszódikusan újból a zsidó problémára tér át: Beigéri, hogy ha ő lesz a minisz-

terelnök, megváltoztatja az alkotmányt és kizárja a zsidóságot belőle. Az alkotmányról beszélve kifejti, hogy nem csoda, ha az védi a zsidóságot, mert a törvények alkotóinak bizalmas emberei mindig zsidók voltak. Így Clemenceaunak, tudjuk, hogy egy Mandel nevű titkára volt, míg Wilson titkára Weisz főrabbi volt.

Dr. Mayer Ebner: Maga nem méltó arra, hogy ajkára vegye a nevüket!

Cuza (folytatja beszédét): Ezzel a parlamenttel nem tudom megoldani a zsidó kérdést! Még mindig vannak olyanok, akik azt hiszik, hogy nincsen zsidó kérdés!

Hudita (Lupista): Ez az ő felfogásuk!

Cuza: Ez a vakok felfogása, de azt akarom, hogy megnyíljenek a szemük és lássanak! — *Cuza* ezután kijelenti, hogy kikérgeti a zsidókat Romániából. Ezt fokozatosan kell végrehajtani. Még pedig szerinte a következő pontok alapján: 1. A zsidók erdeinek kisajátítása. 2. Kirekesztésük az iparból. 3. Kikérgetni a zsidóságot a falvakból. 4. A numerus clausus bevezetése az iskolákban. 5. A városok nacionalizálása. 6. A képviselőházból való kizárás, valamint a hadsereg kötelékéből történő kirekesztésük.

Cuza: Ezt azért tartom szükségesnek, mert a zsidók valamennyien árulók!

Mayer Ebner: Tiltakozom az ellen, hogy a zsidóságot árulással vádolják! A zsidók között egyetlen áruló sincsen!

Cuza: Arra vetemedik, hogy meghamisítja a történelmet!

Egy többségi: Így beszél ön Krisztus nevében!

Cuza: Ön nem ismeri Krisztus tanait! — *Cuza* ezután a Népszövetség részéről delegált szakértők meghívásával kapcsolatban kijelenti, hogy helyteleníti a népszövetségi szakértők ellenőrző munkáját. Miközben *Cuza* általános figyelmetlenség közepette folytatja a népszövetségi szakértőkről és a külföldi kuponokról szóló előadását, Argetoianu lép be a terembe. *Cuza* azonnal abba hagyja polemizálását és így kiált oda Argetoianunak:

— Igazán sajnálhatja, hogy nem volt jelen és nem hallotta, hogy miket mondtam önről!

Cuza

elválaszthatatlan a zsidókérdéstől

Argetoianu (mosolyogva): Nem baj, majd reggel az ágyban, tiszta fejvel elolvasom az ön sértegetéseit!

Cuza: Annál sokkal többet mondtam!

Argetoianu: Nem tesz szemmit...!

Cuza csökönyösen újra a zsidókérdésre tér vissza és nemcsak vallási, hanem gazdasági, kulturális és politikai problémáinak mondja. Ami a faji kérdést illeti, összehasonlítja Landaut Robuval és degeneráltságról beszél Landauval kapcsolatban.

Mayer Ebner kéri, hogy az einök utasítsa rendre Cuzát.

Pop C. István erre utasítja Cuzát, hogy tartózkodjék a sértésektől. *Cuza* ezután a zsidó vallási boncolgatja és héberül idézget a Bibliából.

Mayer Ebner hevesen tiltakozik a vallásgyalázás ellen. *Cuza* erre azzal fejezi be beszédét, hogy pártja nem szavazza meg a felirati javaslatot. Zelea Codreanu a következő szónok, aki a kormány gazdasági politikáját bírálhatja és a külföldi kölcsönök ellen tiltakozik, amelyek a jövő generációra nehezdednek. A Kamara ülése további különösebb esemény nélkül ért véget.

A szenátusban ma Gyártás Elemér kritizálta a községi választásokról szóló törvényjavaslatot. Hangsúlyozta, hogy a nemzeti-parasztpárt iránt Erdély közönsége azért volt mindig bizalommal, mert gyakorlatban következtet keresztyülni az autonóm elvet.

Szerelmi bánatában

morfiummal megmérgezte magát egy gyógyszerészhallgató

Egy kolozsvári szállodában követte el végzetes tettet.

Kolozsvárról jelentik: Feltűnést keltő öngyilkosság történt az egyik kolozsvári szállodában. Medveczky Olga, nagyörszi illetőségű fiatal gyógyszerészhallgató olyan nagy adag morfiummal mérgezte meg magát, hogy a halál nagyon rövid idő alatt állott be. Az öngyilkosságot a szálloda személyzete fedezte fel, akiknek feltűnt, hogy a fiatal leány megérkezése után azonnal bezárkózott szobájába és hosszabb ideig nem mutatkozott. A szobát többszöri kopogtatás után kinyitották a portás kulcsával és a pamlagon életlenül találtak rá Medveczky Olgára. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy morfiummérgezés esete forog fenn és a halál már órák óta beállott. A szerencsétlen, alig 22 éves leány két levelet hagyott hátra, egyet a rendőrségnek, amelyben kéri, hogy kiméletesen értesítsék szüleit, a másikat szüleinek, akiktől bocsánatot kér a bánatért, amelyet halálával nekik okozott. Csupán öngyilkosságának okát nem jelöli meg egyetlen szóval sem. A rejtélyes öngyilkosság hátterében azonban szerelmi tragédiát sejtene. — Medveczky Olga ugyanis néhány nap előtt minden előzetes bejelentés nélkül elhagyta Nagyörszt, ahol egy gyógyszerésztárbán töltötte a gyakornoki állást. Néhány napon át ismeretlen helyen tartózkodott, majd Kolozsvárra érkezett meg, ahol azonnal a szállodába hajtatott és elkövette végzetes tettet. Nagyörsz község előjárósága azt az információt adta, hogy Medveczky Olga nagyon komoly, kiegyensúlyozott lelkű nő volt, azonban nemrégiben egy szerelmi affér miatt egész élete felborult. Nagyörszön nagyon sokat beszéltek arról a szerelmi ügyről, amely feldúlta a gyógyszerészkisasszony életét és amely csak a halálban kereshetett menedéket...

Emléktáblán örökítették meg a pankotai izraelita templom alapítóinak neveit

Ünnepélyes keretek között történt a leleplezés.

Megkapó ünnepség keretében leleplezték le a pankotai izraelita templom felépítőinek emlékére készült márványtáblát vasárnap délelőtt 10 órakor a templom előcsarnokában, ahol a falba illesztve hirdeti azok neveit, akik 25 év előtt áldozatkészségükkel lehetővé tették a templom felépítését. A márványtáblán arany betűkkel csillognak a következő nevek: néhai Kaufmann Ignác elnök, Weisz József örökös diszelnök, dr. Werner Miklós alelnök, néhai Beamter Ödön, Fülöp Adolf, néhai Lengyel Sándor, néhai Márton Zsigmond, Menczer Adolf, Messer Ármin, Schreyer L. László, végül Herczka Ármin jelenlegi elnök és Sonnenschein Éliás főrabbi.

Az alapító tagok közül az ünnepségen részt vettek: dr. Werner Miklós alelnök, aki a távollévő Herczka Ármin elnököt helyettesítette, Fülöp Adolf, Menczer Adolf, Messer Ármin, míg a szentannai kerület részéről dr. Katzer orvos és Friedmann Vilmos, Világosról pedig Haász Miksa, Berger Mór és Carmiol jelent meg. A római katolikus egyházközséget dr. Kienitz lelkes, a református egyházközséget Kun Zoltán tiszteletes képviselte. A gyári önkéntes tüzoltókat Gerő Ármin, míg a községi önkéntes tüzoltókat Ghiba Mihály tüzoltó főparancsnokok vezették. Az ünnepség kiemelkedő része Pinkász Mátyás kántor hálaadó imája volt, ki az elhunyt tagok lelküdvéért, valamint az élők boldogulásáért imádkozott. Sonnenschein Éliás pankotai főrabbi magasszárnyalású ünnepi beszédet mondott, melyben hálás köszönetet fejezte ki a munkások az alapító tagoknak, hanem a hitközség vármennyi tagjának, kik munkálkodtak a templom felépülésén. Az ünnepély ezzel az imával kasszal befejezést is nyert.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az adók természetben történő befizetésének tervével foglalkozik a kormány

A besszarábiai parasztok október elsejéig fizethetik természetben adóikat

Bucurestiből jelentik: A minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy a besszarábiai parasztok az adót október elsejéig természetben is kifizethessék. A földművelésügyi miniszter most azt a kérdést tanulmányozza, hogy miképpen lehetne e rendszert az országra kiterjeszteni.

Aktiv Románia külkereskedelmi mérlege,

amely azonban mégis aggasztó tüneteket mutat fel — Az idei gabonatermésünk egyenlő a tavalyival — A gazdasági krízis következtében az import aggasztóan csökkent

Az országos kiviteli intézet most készült el a kimutatással, amely az év első hét hónapjának gabonakiviteléről számol be. Ezek az adatok valóságos meglepetésként hatnak azok után a pesszimisztikus jelentések után, amelyek az országban levő gabonakészletünkről elhangzottak. Senki sem gondolt arra, hogy 1932-ben ugyanannyi gabonát exportáljunk, mint 1931-ben. A kimutatás szerint 1932. január elsejétől augusztus elsejéig az export a következőképpen alakult:

(A zárjelben levő számok a múlt év hasonló periódusának adatai). Buza 101.136 (126.013) tonna, tengeri 930.613 (500.203) tonna, árpa 143.888 (143.888) tonna, zab 7.105 (28.679) tonna, rozs 11.548 (31.606) tonna, liszt 5.779 tonna, bab 35.520 tonna, borsó 523 tonna. A fenti számadatokból tehát kitűnik, hogy ebben az évben az öt nagyobb jelentőségű mezőgazdasági árucikkünkben exportunk mennyiségileg négyezrenyolcszáz tonnával emelkedett.

Ha figyelembe vesszük, hogy a mezőgazdasági termékek árai ebben az évben sem alacsonyabbak, mint a múlt évben, bátran állíthatjuk, hogy ez év első hónapjában az országnak a mezőgazdaságból származó jövedelme nem volt kevesebb a tavalyinál. Nem szabad elfelejtenünk természetesen, hogy az 1931. év nem tartozott a legjobb közé. Ebben az esztendőben ugyanis teljes mértékben érezni lehetett az áruk csökkenését. Ha ezt tartjuk szem előtt, akkor megelégedésre valóban nincs okunk. Azonban, ha a helyze-

tet az ország általános mezőgazdasági helyzete szempontjából itéljük meg és nem tévesztjük szem elől azokat a korlátokat, amelyeket a különböző államok kivitelünk elé állítottak, meg kell elégednünk azzal, hogy mindezek ellenére közel százhuszezer tonna gabonát exportálhattunk ebben az évben. Valamit azonban még meg kell jegyeznünk. Az exportot mindaddig a múlt évi termésből fedeztük. Ebben az évben tudvalevőleg oly gyenge a termés, hogy buzaexportra nem is gondolhatunk. Ezzel szemben nagyobbak lesznek árpa és zab feleslegeink. Ami a tengerit illeti, rekordtermésre számíthatunk.

A földművelésügyi minisztérium statisztikája szerint az 1929-es évet kivéve, tíz esztendő óta ez a legjobb tengeritermésünk. A nagy tengeri, árpa, zab termés bizonyos mértékben feljogosít arra, hogy bizalommal tekintsünk a jövő elé. A petroleumtermékek exportja is kedvezően alakult ebben az évben. Ez év első hét hónapjában 2.678.953 tonna petroleumterméket exportáltunk, a múlt év hasonló periódusának 2.413.380 tonnás exportjával szemben.

Az export adatai szinte megdöbbentőek és gondolkodásra késztetők. A belső tömegek vásárlóképeségének hatalmas csökkenése erősen aktív teszi kereskedelmi mérlegünket. Ez egy olyan tünet, amely már más krízissel küzdő államokban is előfordult. Az aktív, de mégis aggasztó helyzetet illusztráló külkereskedelmi mérleg egyike a jelenlegi gazdasági válság paradoxainak.

Tizenötezer lej értékű árut kell raktáron tartani a trafikosoknak

A monopol vezérigazgatóság legújabb rendelete — Az

aradi főnökség még nem tud a rendeletről

Bucurestiből jelentik: Itteni jelentések szerint, a monopol vezérigazgatósága azzal a tervvel foglalkozik, hogy kötelezik a kistrafikokat, hogy állandóan 15 ezer lej értékű dohányterméket tartsanak raktáron. Egyes hírek szerint, a monopol vezérigazgatósága ezt már konkrét formában elhatározta és erről körlevélben értesítette az ország valamennyi monopol igazgatóságát.

— **A kereskedelmi miniszter a világgazdasági konferencián.** Bucurestiből jelentik: Madgearu pénteken utazik Stresába a világgazdasági konferenciára. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter ma beható megbeszélést folytatott a konferencia ügyében a szakreferensekkel.

— **Rehabilitálást kérte a csödbíróságtól egy kisenői kereskedő.** Pavel Aurél kisenői kereskedő, aki csödeljárás alatt áll, nemrégiben kérvényt nyújtott be az aradi törvényszékhez, amelytől — a bírói likvidációról szóló törvény rendelkezéseire hivatkozva — rehabilitálást kért a bíróságtól. Mint ismeretes, a bírói likvidálásról szóló törvény megengedi, hogy azok a kereskedők, akik csőd alatt állnak, rehabilitálást kérhetnek, ami lehetővé teszi nekik, hogy — a csödeljárás dacára is — új üzletet nyithassanak. A kisenői kereskedő kérvénye a harmadik, amely a törvény életbe léptetése óta az aradi törvényszékhez beérkezett. Pavel Aurél kérvényével holnap foglalkoznak.

Ebben az ügyben kérdést intéztünk az aradi monopolfőnökséghez, ahol azt az információt kaptuk, hogy Aradra ehhez hasonló rendelet nem érkezett. A kis-trafikokra vonatkozólag egy régebbi keleti rendelkezés intézkedik, amely előírja, hogy minden kis-trafik 4 ezer lej értékben köteles dohányterméket raktáron tartani.

— **Szeptemberben lesz a prágai mintavásár.** Nemcsak Csehszlovákia, de a külföld gazdasági élete is mindig felfokozott érdeklődéssel tekint a prágai mintavásár elé, amelyet évente kétszer, márciusban és szeptemberben tartanak. A szeptemberi mintavásár a krízis ellenére sem marad el, sőt ennek megtartásával Csehszlovákia éppen optimizmusának akar kifejezést adni. Az őszi vásár 4-től 11-ig tart és azon a szokásos osztályokon kívül, amelyek magukba foglalják a különböző iparágak képviselőit, ebben az évben külön kiállítás lesz a rádióknak, a butornak és a hangszereknek, valamint a tűzrendészetnek, a balesetek megelőzésének és az építőiparnak. A külföldet Litvánia, valamint egy külön francia kiállítás képviseli, amelyen külön osztályt kapnak a francia kolóniák, a turizmus, a vasutak, valamint az exportintézmények. A vásárnak információs osztálya is lesz, amely készséggel áll a vendégek és érdeklődők rendelkezésére.

A reánk szakadt mérhetetlen fájdalomtól lesújtva, a váratlan csapástól összetört szívvel jelentjük, hogy az önfeláldozó férj, a nemesszívű apa és unokáját rajongásig szerető nagypapa, a jó testvér, vő és rokon

nagydoroghi STAUBER JÓZSEF

az ARADI KÖZLÖNY főszerkesztő-tulajdonosa

életének 61. évében e hó 29-én este Badenben visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Veszteségünk pótolhatatlan és az eltávozott emléke örökké élni fog lelkünkben!

Holttestét Aradra szállítatjuk és az izraelita temetőben levő családi sírboltban helyezük örök pihenőre.

nagydoroghi STAUBER JÓZSEFNÉ
szül. BRAUN IRÉN
neje.

nagydoroghi STAUBER ISTVÁN,
nagydoroghi dr. STAUBER JÁNOS,
SZÉKELY JÓZSEFNÉ
szül. nagydoroghi STAUBER MARGIT
gyermekel.

STAUBER ANDOR dr.
testvére.

Dr. STAUBER ANDORNÉ
szül. SINGER ROZSI
sógornője.

STAUBER VICA
unokahuga.

Üzv. GEIGER SIMONNÉ,
BRAUN BÉLÁNÉ,
BRAUN BÉLA,
sógornői és sógora.

SZÉKELY JÓZSEF
veje.

SZÉKELY TAMÁS
unokája.

Üzv. BRAUN FÜLÖPNÉ
anyósa.

Részvéllátogatások mellőzését kérjük.

Az Aradi Közlöny szerkesztősége

mélységes megrendüléssel jelenti, hogy

nagydoroghi Stauber József úr

az Aradi Közlöny főszerkesztő-tulajdonosa

életének 61-ik évében, alkotóerejének teljében, Badenben elhunyt.

Súlyosan érezzük a mérhetetlen veszteség nagyságát, mert az elköltözött nemes és munkás életét fáradhatatlan buzgósággal és nagyvonalu céltudatossággal szentelte a magyar zszurnalisztika nagyáfejlesztésének.

Elhunyt mélységes gyászt borított reánk, akiknek atyai barátunk, irányítónk és vezérünk volt. Távozása betölthetetlen űrt hagyott maga után.

Emlékét mindenkor tiszteletteljes kegyelettel fogjuk megőrizni!

Az Aradi Közlöny szerkesztősége

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala és nyomdaszemélyzete

fájdalomteljes szívvel jelenti, hogy

nagydoroghi Stauber József úr

az Aradi Közlöny főszerkesztő-tulajdonosa

folyó hó 29-én 61 éves korában Badenben elhunyt. Megrendült lélekkel és a pótolhatatlan veszteség által okozott fájdalommal bucsuzunk a vállalat nagygyá alkotójától, akinek elhunyt mélységes gyászt borított minden alkalmazottjára.

Emlékét tiszteletteljes kegyelettel fogjuk mindenkor megőrizni!

Az Aradi Közlöny kiadóhivatala és nyomdaszemélyzete.

Kártérítési per következett a próbálvésekből, amelyeket Rutkay koronaőr százados öngyilkosságával kapcsolatban adott le a rendőrség

A háztulajdonos szerint a golyók által okozott rongálódásokat a rendőrség tartozik helyrehozni.

Budapestről jelentik: Érdekes kártérítési pert tettek folyamatba Budapesten a Szent János-tér 2. számú ház tulajdonosa ellen. Mint ismeretes, Rutkay Gábor koronaőr százados ebben a házban, Littkéné lakásán követett el öngyilkosságot. A rendőrség a helyszíni szemlék alkalmával próbálvéseket tett a lakásban, hogy megállapítsa, öngyilkosság, vagy pedig büntény áldozata lett-e a koronaőr százados. Közben Littkéné elköltözött ebből a lakásból, amelyet egy ismertnevű pestkörnyéki földbirtokos bérel ki. A földbirtokos, miután elfoglalta a lakást, felfedezte az ebédlőben a próbálvések nyomait és ezért felszólította a háziurat, hogy azt hozassa rendbe. A háziur ezt megtagadta, azzal az indoklással, hogy a hatóságok által elkövetett kárért nem ő felelős. Hetekig tartó vita után, a földbirtokos ma megbizta jogi képviselőjét, hogy a ház tulajdonosa ellen indítson kártérítési pert.

A szerkesztését
STAUBER ISTVÁN
fekt.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, AUGUSZTUS 31.

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 19. Rádiózenekar. 20.40. Verdi: Troubadour c. operája. — Budapest I. 11.15. Gramofonhangverseny. 2. Déli harangszó. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 6.10. „A betegszívű költő”. 7. Veszprémi Farkas Vince és cigányzenekarának hangversenye. 8.15. „A régi Nemzeti Színház” — „Náday Ferenc”. Felolvasás Tóth Imre emlékirataiból. 8.45. Timkó Margit magyar nótákat zongorázik. 9.15. „Paganini”. Irta és felolvassa Surányi Miklós. 9.45. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 10.50. Költemények és jelenetek. Előadja Somlay Artur és T. Mátray Erzs. Majd: Megyeri jazz-zenekarának hangversenye. 12. Cigányzenekar. — Bécs. 13.30. Cerdá-zenekar. Szórakoztató zene. 14.40. Gramofon. 15.10. Hangosfilmekből. Gramofon. 18.50. Geiger-zenekar. 21. Beethoven: Fidelio című operája Salzburgból. Utána: Holzer-zenekar. — Belgrád. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 20. Tamburazenekar. Utána: Séta Európán át. — Berlin. 18.30. Szórakoztató zene. 19.50. Zenei magazin. Utána: Szórakoztató és tánczene. — Kassa. 13.30. Gramofon. 14.30. Hés cigányzene. 16.30. Rádiózenekar. 20.30. Gramofon. 21.50. Szkeccs. — Langenberg. 19. Szórakoztató zene. 22. Katonazene. 23. A tánczene dicsérete, hangverseny. Utána: Esti és tánczene. — Mor. Ostrava. 12. Radványi fuvószenekar. 13. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. Pozsony. 13.05. Gramofon. 16.30. Rádiózenekar. 20. Magyar óra. 21.55. Marcudzinski zongoraművész. — Róma. 19.30. Ének- és zenekari hangverseny. 22.45. Verdi: Szicíliai vecsernye, gramofonon.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER

Bucuresti. 13. Gramofon. 14. Gramofon. Diniu-zenekar: Könyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Stefanovici énekhangversenye. 21.20. Zenekar szimf. hangve. 22.15. Rádiózenekar. — Pest I. 11.15. Az 1. honvédegyalgezered zenekarának hangversenye. 1.15. A rádió újusági félórása. 2. Debrang-szó. 2.50. Szikla-kvartett hangversenye. 6. „Mese egy kis asztalosinasról”. 7. „Simenyi óbester”. Egvtézebb huszár halálának századik évfordulójára és felolvassa Berkó István. 7.25. Hangverseny. 45. „Az Alföld problémája”. Gróf Klebelsberg Kunó adása. 9.15. Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekar hangversenye. 10.45. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Majd: Gramofonhangverseny. Bécs. 13.30. Brunner-zenekar. 14.40. Hubermann Dániel-zenekar. 15.10. Gramofon. 17.20. Hierl tenorista dal- és áriestje. 18.55. Gramofon. 19.35. Godwin Pál zenekara gramofonon. 21.40. Munkásdalgyűjtő hangversenye. 23.45. Pausperli-zenekar. — Belgrád. 13. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 19. Gramofon. 20. Horváth Edit zongoraművész. 22. Rádiózenekar. Délszláv zene. 23. Gramofon. Utána: Cigányzene. — Berlin. 18.30. Kamarazene. 20.30. Zenekari hangverseny. 22. Közvetítés a stettini színházból. Utána: Szórakoztató zene. — Heilsberg. 18.30. Szórakoztató zene. 21.25. Népdalok. 22. Szórakoztató zene. — Langenberg. 19. Szórakoztató zene Frankfurtból. 22. Klasszikus keningők és indulók. Utána: Esti zene. — Milano. 19. Ötös. 21. Könyű zene. 21.20. Ötös. 21.25. Gramofon. 22.30. Rite Selvaggi: Velencei májusi dal, opera. — Osló. 20. Gramofon. 22.30. A Budapest-négyes kamarahangversenye. — Róma. 19.30. Zenekari és énekhangverseny. 21.20. Gramofon. 22.45. Szimfonikus hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés az legyen, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS URILEANY Irodai alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépirónő. az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Főző szakácsnőt egy portást

keresek, románul tudók előnyben. Adat: Deák Ferenc-utca 34. szám. Csatási ipariskola. 2809

FRANZESCHES Fräulein wird zu 2 Kindern gesucht, mit längstem Zeugnis. Adresse: Gärtnersgasse, Str. Bratislanu 3 (Weitzer-Gasse)

LAKÁS.

NYERŐSZOBAS, konyhás lakás főúton kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Butorozott szép szoba

díszeret bejárattal, feltűnő olcsón kiadó. 2811 Arad, v. Purgly Lajosné-utca 180. sz.

KIADÓ eszesen butorozott uccai szoba főúton bejárattal, fürdőszobával Könyök-utca 11a. I. emelet jobbra. 2659

KÉTSZOBAS, konyhás I-es emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából áll. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTELESELADAS.

ÚJ ÜZLETFEBBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

SÜLYBSZTHETŐ PFAFF VARROGÉP, neszeser, sakk, rézagy, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Biedermayer székek, komód, falli vitrin, tükrök, festmények, modern és régi szobabereendezések, perzsaszőnyegek, gyönyörű vázák, modern fotelok, ékszerszek, álló villanylámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragot garnitúra. antik óra, zongorák, hegedűk, 12 személyes ezüst evőeszköz, 12 személyes Neu Wien étkezőkészlet, diasztárgyak, stb. ELADÓK. — SALGÓNÉ bizománvi üzlete. Str. Horla I. (Széchenyi-utca) Neuman-pal. 1000

KERESSEK különböző szőrméket, u. m.: perzsabundát, nutriát, hermelint, perzsa darabokat, arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyeget, komplett szobabereendezéseket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szakot két Biedermayer feltett antik butorokat, már más porcellánokat üveg és porcellán sémvizeket stb. SALGÓNÉ bizománvi üzlete Str. Horla I. (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

JÓ ALLAPOTBAN levő fürdőszoba porcellán mozdó megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GUMMICSÖVET kortolósólásra, 25-30 folyómétert, kitűnő állapotban, keresek, ármegjelölését kérom. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 200

HASZNALT, kitűnő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

Bérbeadó

1. évi szeptember 1-ével a Strada Gen. Berthelot 8. szám alatt egy emeletes, felvonóval ellátott, több vagon elhelyezésére alkalmas szaraz, tűzbiztos raktár. Ugyanott egy három szobából álló udvari lakás és egy autogarage bérbeadó. Bővebbet: Dr. Fuchs Albert ügyvédnél Str. Consistoriului 11.

Pályázati hirdetmény

A silindiai rk. Egyháztanács helyettes kántortanítói állásra folyó év szeptember hó 10-ikéig bezárólag pályázatot hirdet. Illetékek: Évi 18.000 lei fizetés, 3 szoba, konyha és 400□ konyhakertből álló lakás, 12 őrkm. tűzifa ab erdő s évi 1000 lei stola. A pályázók okmányokkal felszerelt kérvényüket a következő címre küldjék meg: Róm. Kath. Plébánia Hivatal Silindia, Jud. Arad.

Szeptember hó 11-én próba orgonázásra pályázók jelenjenek meg. Utána választás. 2767

Hirdessen a 47 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben!

OKTATÁS.

NÉMETET, franciát nagyon mérsékelt díjazás mellett tanítok. Str. Unirea 1., földszint. 2780

Izr. Leányinternátus

elsőrendű oktatás, összes tantárgyakból correpetálást, külön nyelvtórákat ad havi 1200 lei és csekély természetbeliért. Magánvizsgálatra biztos sikerrel előkészít. Arad, Str. Popa I. Russu 3. (v. Lujza-utca).

ELLÁTÁS.

ISKOLAS gyermeknek teljes ellátást adok havi 1500 leiért, volt Mikos Kelemen-utca 24. 2818

Uri családnál

1-2 diákiai teljes ellátást nyerhet. — ugyanott zongora-oktatás. Str. Consistoriului 3., II. em.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betonozott emeletes raktárházunkban olcsón vállalunk. „COMISIO”, Bulav. Regina Maria 9. szám.

A menyházai nyaralók és kiándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar étkezni, keresse fel a KAUFMANN-vendéglőt. Kitűnő házikoszt.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árák! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.